

Kvinnans roll i Indien:

En kvalitativ studie om kvinnliga socialarbetares upplevelser av kvinnans roll i Indien

Av: Lina Persson & Linn Kjellson

LUNDS UNIVERSITET

Socialhögskolan

Kandidatuppsats SOPA63

VT-14

Handledare: Torbjörn Hjort

Abstract

Authors: Lina Persson & Linn Kjellson

Title: The role of women in India: A qualitative study of female social workers experiences of women's role in India

Supervisor: Torbjörn Hjort

The aim of this study was to research how some female social workers in India, from a professional view, viewed the woman's role and situation in India, since there are various laws against gender inequality. Research has shown that the implementation of the law, PWDVA, has not been sufficient, as some women still aren't aware that the law exists. We wanted to find out if they, as professionals, think that the law has done any change for the women's situation in India. We have done a qualitative study and interviewed six women in an organization in New Delhi, India. The women described that the society in India still has patriarchal values and therefore discrimination against women. We've been told about the difference in the gender roles, and that it starts at an early age. What the women told us cannot generalize for all the women in India; it is only the experience of six women. We analyzed our data through gender studies and the conclusion of our survey is that the women have a specific gender role in India and are not as important as a man. Some of the women are working hard to change this, and some women are satisfied with their roles. The awareness levels of women's rights are low, and therefore the women need to be sensitized.

Key words: gender, gender role, discrimination, India, women

Nyckelord: genus, könsroll, diskriminering, Indien, kvinnor

Förord

Vi vill börja med att tacka de kvinnor vi har fått möta i Indien och som har ställt upp att bli intervjuade. Vi är evigt tacksamma för all den hjälp som organisationen Chetanalaya har gett oss och alla erfarenheter vi fått genom dem. Vi vill tacka professor Renu Addlakha från New Delhi, Indien och Victor Paul från Bangalore, Indien för den hjälp vi fått av dem. Sist men inte minst vill vi tacka vår handledare Torbjörn Hjort som har handlett oss i vårt arbete.

Innehållsförteckning

Inledning	s. 5-6
Problemformulering	s. 5-6
Syfte	s. 6
Frågeställning	s. 6
Tidigare forskning	s. 6-10
Kvinnans roll i samhället	s. 7
Kvinnans utsatthet	s. 7-8
Lagstiftning	s. 9-10
Metod	s. 10-18
Tillvägagångssätt	s. 10-12
Motivering av metod	s. 12-13
Mötet med en annan kultur	s. 13-14
Urval	s. 15-16
Begränsningar och förtjänster	s. 16-17
Metodens tillförlitlighet	s. 17-18
Etiska övervägande	s. 18-19
Teori	s. 19-24
Genusbegreppet	s. 20
Genuskontraktet	s. 20-21
Genusmönster	s. 21-23
Ur ett icke-västerländskt perspektiv	s. 23-24
Resultat	s. 24-39
Könsroller	s. 25-26
Analys	s. 27-29
Osynlig och synligt förtryck	s. 29-31

Analys	s. 31-34
Lagen	s. 34-35
Analys	s. 35-36
Förändringen	s. 37-38
Analys	s. 38-39
Slutdiskussion	s. 39-42
Återkoppling till våra frågeställningar	s. 40-41
Egna reflektioner	s. 41-42
Referenser	s. 43-45
Bilaga 1: Information letter	s. 46
Bilaga 2: The interview guide	s. 47-48

Inledning

Problemformulering

Indien är en av världens största demokratier och har ett liknande rättsystem som Sverige. Ett system som är grundat på skrivna lagar. Landet har en lagstiftning som skyddar de mänskliga rättigheterna och även en lag som förbjuder diskriminering och förtryck mot kvinnor. Trots denna lag har kvinnor sämre förutsättningar i tillgången till livsnödvändiga mänskliga rättigheter så som mat, rent vatten, bostad, utbildning och sjukvård (Mänskliga rättigheter, 2010, s.1, 16-17). Redan som foster börjar diskrimineringen genom könsbaserade aborter, där flickan är oönskad och pojken är det som föredras. Med hjälp av ultraljud har könet identifierats och avskaffandet av flickor har skett genom aborter, till skillnad från tidigare då flickans liv togs efter födseln (Patel, 2010, s.22). Nahar (2008) belyser i sin artikel att socialiseringen börjar redan i familjestrukturen, vilket visar en tidig diskriminering mot det kvinnliga könet. I barndomen socialiseras flickorna och pojkarna in i vissa roller. Flickorna socialiseras in i en roll som innebär att hon ska vara mer känslig och att hon ska vara undergiven gentemot det motsatta könet. Medan pojkarna ska vara mer tuffa och utbildade, för att kunna ha den kontrollerande rollen (ibid. s.247).

En annan könsbaserad problematik som belyser kvinnors utsatthet har Bontha & Shantanu (2009, s.1-2) forskat kvantitativt om, nämligen våld mot kvinnor i Indien. De beskriver våldet som ett folkhälsoproblem. Genom att våldet inte blir rapporterat får det konsekvenser för kvinnornas hälsa. De belyser i sin rapport att mer än en tredjedel av Indiens kvinnor någon gång har blivit fysiskt misshandlade av sina män eller andra familjemedlemmar (ibid.). I World Health Organization (2005, s.9) rapport *WHO Multi-country Study on Women's Health and Domestic Violence against Women* belyser författarna att deras studie visar att kvinnor löper störst risk att drabbas av våld i nära relationer och att deras resultat visade att kvinnorna i studien uppfattade detta våld som "normalt" (ibid.). Indiens regering är medveten om att våldet mot kvinnor är ett växande problem och har skapat åtgärder mot detta. År 2006 infördes en ny lag mot våld i hemmet, PWDVA- *Protection of Women from Domestic Violence Act*. Lagen förbjuder även hot om fysiskt eller sexuellt våld och garanterar tak över huvudet för kvinnor som har blivit utsatta för våld (Utrikesdepartementets rapport, 2007, s.15-16). Olika utvärderingsrapporter visar att det har skett positiva förändringar i samband med implementeringen av lagen. Dock medger rapporterna att det fortfarande finns strukturella och attitydmässiga utmaningar (Ghosh, 2013, s.412). Det finns djupt rotade kulturella och sociala

traditioner i landet som bidrar till att ge kvinnorna en underordnad ställning till mannen i samhället (Mänskliga rättigheter, 2010, s.1, 16-17). Även Nahar (2008, s.246) belyser i sin artikel att förtrycket av kvinnor bygger på det patriarkala samhället och könsocialiseringen.

I Indien har regeringen försökt att skapa ett mer jämställt samhälle med hjälp av lagar. När ett samhälle genomsyras så starkt av stereotypiska könsroller och patriarkala värderingar blir attityden om jämställdhet svårförändrad bland både kvinnor och män om påtryckning uppifrån enbart sker genom lagar och förordningar. Lagarna kan inte heller hjälpa den del kvinnor som inte är medvetna om sina grundläggande mänskliga rättigheter (Ghosh, 2013, s.416). Tidigare forskning visar hur utsatt kvinnan är och hur hon diskrimineras i samhället trots att det är en demokrati (Nahar, 2008). Som kvinnor från ett demokratiskt västerländskt land, är vi intresserade av hur kvinnor inom socialt arbete i Indien upplever deras situation och den förändring som har skett i form av lagar. Det som vi i Sverige upplever som ett kvinnoförtryck kanske inte överensstämmer med hur kvinnorna i Indien upplever det. Därför är det intressant för oss att forska om de professionellas syn på kvinnans roll i Indien.

Syfte

Syfte med vår undersökning är att undersöka hur kvinnor som arbetar med kvinnorrättsfrågor inom socialt arbete ser på kvinnans roll och situation i Indien, ur ett professionellt perspektiv.

Frågeställning

- Hur beskriver socialarbetarna kvinnans roll i Indien?
- Hur beskrivs kvinnans ställning i landet?
- Vilka eventuella förändringar kan de identifiera utifrån lagen, PWDVA?

Tidigare forskning

Det finns mycket forskning inom detta område. Vi har försökt att lokalisera forskning som både berör nationell- och internationell forskning och använt oss utav både kvalitativa och kvantitativa studier. Den forskning som vi har valt att använda oss av berör både kvinnorollen och kvinnors utsatthet. Vi har även valt att ta med den del om Indiens lagstiftning för att lyfta fram den förändring som har skett i samband med de lagar som har stiftats i de frågor som berör kvinnors utsatthet och kvinnoförtryck. Slutligen har vi valt att komplettera forskningen

vi har tagit del av med två rapporter från Utrikesdepartementet. Detta för att få en helhetssyn hur kvinnor situation ser ut i Indien. Dock är vi medvetna om att dessa rapporter kan visa en viss bild av hur situationen ser ut och därmed har vi valt att styrka rapporterna med forskning som bekräftar en del av den informationen som vi har tagit del av.

Kvinnors roll i samhället

Utrikesdepartementet (2007) har sammanställt två rapporter om mänskliga rättigheter i Indien. Rapporterna belyser att kvinnan har en svagare roll i samhället gentemot mannen, men ska enligt lag ha samma politiska rättigheter och tillgång till rättssystemet som män. Även om kvinnor har samma rättigheter i tillgång till rättssystemet, har de dock inte lika lätt att få sin sak prövad i domstol eftersom kvinnorna har en svagare ställning än mannen ekonomiskt, politiskt och socialt (Utrikesdepartementets rapport, 2007, s.10 & Mänskliga rättigheter, 2010, s.7). Rapporterna beskriver att det finns ett starkt samband mellan utsatthet och kön, då till exempel kvinnors hälsosituation och tillgång till vård är sämre på grund av deras kön. Det är även en mindre andel flickor som går i skolan än pojkar och delen flickor som avslutar skolan i förtid är högre än pojkar. Återigen för att kvinnor och flickor har sämre tillgång till utbildning än pojkar och män. Kvinnors utsatthet påverkas av både sociala och kulturella traditioner, och ger därmed kvinnan en underordnad ställning i samhället. Något som speglas redan i tidig ålder när döttrar ofta betraktas mindre värda än söner. Detta kan resultera i att flickorna får mindre omsorg, mat och sämre möjligheter för att gå i skolan vilket leder till sämre levnadsvillkor (Mänskliga rättigheter, 2010, s.14-16). Slutligen redogör dessa rapporter att diskrimineringen jämtemot kvinnor utgör ett problem i landet och även att våldet mot kvinnor, både i hemmet och utanför, ökar. Denna problematik jämtemot kvinnor försvåras för att en stor andel kvinnor inte har någon utbildning, är fattiga och inte är medvetna om vad de har för rättigheter (ibid. s.16-17).

Kvinnors utsatthet

World Health Organization, WHO, gjorde en studie 2005 om kvinnors hälsa och våld mot kvinnor (WHO, 2005, s. 39-40). En del av studien visar kvinnornas inställning till att utstå våld från sin partner, vilken varierar stort beroende på vilket land kvinnorna kommer ifrån. De länder som hade den högsta andelen kvinnor som kunde acceptera våld till en viss del hade olika anledningar till varför de kunde tolerera våld i hemmet. Om kvinnan hade varit otrogen eller om hon ansågs ha gjort något fel var två exempel som lyftes upp av författarna. WHO's

studie visar även att kvinnor som inte själva har blivit utsatta tyckte att våld kunde accepteras i vissa situationer. Den andelen kvinnor som kunde acceptera våld i vissa situationer var större än den andel som själva hade varit utsatta. Forskarna tror att kvinnornas acceptans har påverkats av omgivningen och att kvinnorna kanske befinner sig i ett samhälle där våld mot kvinnor är mer accepterat (ibid.). Deras slutresultat visade att många kvinnor någon gång i sitt liv hade upplevt våld från sin partner och kan även bekräfta att en stor andel kvinnor i världen delar denna erfarenhet. World Health Organization redogör vidare i sitt slutresultat att kulturella skillnader i vad som anses vara normalt, som till exempel att männen ska kontrollera sina fruar, kan vara en förklaring till skillnaderna mellan länderna i studien (WHO, 2005, s.41). Utifrån en kvalitativ studie från Indien beskriver ett antal kvinnor, i Mumbai, att våld i äktenskap är en normal del av äktenskapet (Decker et al. 2013, s.1932-1934). De berättade att det är svårt att hitta andra alternativ än att bara acceptera våldet på grund av till exempel männens dominans eller deras missbruk. Kvinnorna beskrev sig själva vara beroende av deras män bland annat på grund av ekonomiska skäl. Att vara ekonomiskt oberoende skulle kunna ge dem en frihet från våldet och dominansen. Det fanns en rädsla bland kvinnorna att berätta om våldet för familj och grannar. Rädslan av att få negativa sanktioner från deras män och familj och rädslan att hamna i ett utanförskap bland grannarna gjorde att kvinnorna förblev tysta. Men framförallt fanns det en rädsla att berätta på grund av deras egen känsla av skam. Mitra's (2013) resultat av en kvalitativ undersökning bekräftar den föregående studien. Då även hennes resultat visar att kvinnor känner skam, rädsla och skuld av att berätta om den fysiska- och psykiska misshandel som de upplever. Detta kan leda till emotionell isolering, som i sin tur kan leda till att de förlorar sin självkänsla. Detta grundas på att det är tabu att diskutera privata frågor och det är en stor kamp för dessa kvinnor att bryta dessa gränser. Att bryta mönstret påverkar deras känslor av sig själva och sitt ansvar som kvinnor. En stor del kvinnor i denna studie berättade att effekten av den psykiska misshandeln var värre och mer djupgående än den fysiska misshandeln. Även om denna problematik har blivit mer uppmärksammat med hjälp av kvinnliga aktivister, ses det fortfarande som ett problem mellan mannen och kvinnan (ibid. s.16-17). I WHO studie beskrivs att en del av kvinnorna däremot fick hjälp av sin familj och sina grannar med mat, tak över huvudet och att agera mot förövaren. Dock var detta inte alltid tillräckligt för att våldet skulle upphöra. En del kvinnor visste vart de kunde vända sig för att få hjälp men majoriteten var inte medvetna om detta. Dock hade den delen som hade erfarenhet att vända sig till hjälp-organisationer, dålig erfarenhet av detta (Decker et al. 2013, s.1935).

Lagstiftning

En studie som har gjorts i Indien av Bontha & Shantanu (2009, s.2), visar också att våld mot kvinnor är ett problem även i Indien. Våld mot kvinnor har framförallt blivit uppmärksammat efter den lag som stiftats mot våld i hemmet, PWDVA. Deras resultat visar att våld mot kvinnor förekommer i alla socioekonomiska förhållanden. Dock är lägre socioekonomisk status, lägre inkomster och lägre utbildning i familjen, förknippat med förekomsten av våld mot kvinnor (ibid. s.10, 13). I en artikel, skriven av professor Ghosh (2013, s.409), belyser han att under de senaste åren har Indien stiftat lagar som berör frågor om våld mot kvinnor. Dock menar han att de fortfarande är otillräckliga. Utvärderingar på de senaste lagarna, som sammanfattas i artikeln, har visat att de inte har minskat våldet mot kvinnorna för att denna problematik genomsyras av patriarkala värderingar. Trots att det har skett en utveckling och fler kvinnor utbildar sig eller har sysselsättning så verkar det inte kunna stärka kvinnans roll i samhället (ibid.). Sammanfattningsvis skriver professorn att det finns en attityd i Indien som inte lagar kan förändra. Kvinnor vet oftast inte om deras rättigheter och socialiseras in i ett samhälle där våld i hemmet är ”normalt”. Vilket även Decker et al. (2013) har belyst. Det är en problematik som regeringen försöker ändra med hjälp av lagar men som inte riktigt når ut till kvinnorna, då de inte är medvetna om att lagen existerar. Orsaker till att lagen inte har kunnat implementeras fullt ut kan härledas till exempel ekonomiska aspekter, och att kvinnorna har en dålig erfarenhet av rättsystemet, då de inte brukar få någon “juridisk rättvisa” (ibid. s.415-416).

I Indien finns det ett starkt samband mellan utsatthet och kön. Kvinnan har lagligt sett samma rättigheter som mannen, men enligt forskning har hon lägre status än mannen. Många kvinnor i Indien lever i en våldsamt relation och utstår både fysisk och psykisk misshandel som en del av kvinnorna accepterar och ser som normalt. Även om det finns lagar som ska kunna hjälpa kvinnan ur en våldsamt relation är kvinnorna inte medvetna om sina rättigheter eller om vilket rättsligt skydd de har från den nya lagen. Med bakgrund i denna forskning och rapporter som vi tagit del av har vi bara berört en liten del av det som finns om kvinnors rättigheter i Indien och Asien. Vi har med detta material fått en grund att stå på i vår undersökning, där vi vill ta reda på hur socialarbetare som är kvinnor i Indien, med deras professionella kunskap i kvinnors rättigheter, upplever sin situation som kvinna och hur de ser på lagarna, implementeringen och förändringen i samhället. Vi har tagit del av tidigare forskning om

Indiska kvinnors situation och vi bidrar med kunskap kring jämställdhet från en västerländsk kontext.

Metod

I vår undersökning har vi använt oss av en kvalitativ metod och intervjuat kvinnor inom socialt arbete i Indien som arbetar med kvinnors rättigheter. Detta för att vi har velat undersöka kvinnans upplevelser, erfarenheter, tankar och funderingar. Vi har intervjuat sex socialarbetare som har talat med oss ur ett professionellt perspektiv, men de delade även med sig av personliga erfarenheter. Detta har vi gjort då vårt syfte med vår forskning har varit just att ta reda på hur kvinnor som arbetar med kvinnorätsfrågor inom socialt arbete ser på kvinnans roll och situation i Indien, ur ett professionellt perspektiv. Vi har bifogat det informationsbrev som vi mailade till organisationen, som dem senare skulle hjälpa oss att översätta till socialarbetarna, och vår intervjuguide, som innehåller de frågor som vi utgick från i intervjuerna (se bilaga 1 & 2).

Tillvägagångssätt

I vår undersökning har vi träffat kvinnliga socialarbetare som arbetar med kvinnors utsatthet och rättigheter i Delhi, Indien. Dessa kvinnor har vi fått kontakt med genom en professor, som arbetar på institutionen för sociologi och socialt arbete, på Christ University i Bangalore, Indien. Han rekommenderade oss att besöka organisationen Chetanalaya. Professorn har vi fått kontakt med genom Lunds Universitet, via mailkontakt med Therese Hjärpe, internationell koordinator på Socialhögskolan i Lund. Innan vi tog hjälp av Hjärpe försökte vi i god tid innan avfärd kontakta olika kvinnorrättsorganisationer som arbetade med de ämnen som vi var intresserade av med hjälp av mail. Dock var det ingen som svarade oss och därmed fick vi söka hjälp, via Christ University, med att få kontakt med en organisation i Indien. Vi hade en tanke om att de kanske inte använde mailen dagligen som vi gör i Sverige. Professorn på Christ University hjälpte oss att ta kontakt med organisationen innan vi anlände till Indien så att de visste att vi skulle kontakta dem. Denna gång mailade vi inte dem utan ringde dem, när vi väl hade anlänt till Indien. Vi fick komma på ett möte redan samma dag som vi ringde, för att strukturera upp en sorts plan över vad vi skulle göra på organisationen för att kunna genomföra vår undersökning. Väl på organisationen, i Delhi, fick vi möta kvinnor som arbetar med olika kvinnofrågor till exempel våld i hemmet, att kvinnorna är viktiga på arbetsmarknaden eller bara hjälpa dem att knyta kontakter i samhället. De som arbetade på

organisationen hjälpte oss på flera vis. Vi fick bland annat utföra sex intervjuer med kvinnliga socialarbetare och även få åka ut till mindre organisationer och möta de kvinnor som de arbetar med och ha gruppsamtal. Dessa kvinnor fick vi prata med genom en tolk, och i väldigt stora grupper. Organisationen hade en tanke om att vi, med de frågor vi hade skapat i vår intervjuguide, skulle kunna intervjua dem. När vi däremot fick möta dessa grupper med kvinnor, insåg vi att de var alldeles för många och det var för ostrukturerat för att kunna genomföra en intervju. Så vi valde att ha en form av gruppsamtal, där vi fick våra frågor tolkade av en man som arbetade på organisationen och han försökte sammanfatta vad alla kvinnorna svarade. Ibland svarade bara en kvinna och ibland ville alla svara på frågan.

Innan vi började intervjuerna hade vi skrivit en intervjuguide (se bilaga 2) som var uppbyggt av teman utifrån våra frågeställningar. Teman som vi hade valt var bakgrund, kön, kvinnoförtrycket och avslutande frågor. Vi använde oss av frågor som både var specifika och öppna, och som kunde tillåta intervjupersonerna att tala brett om ett ämne. Vi har varit beredda med följdfrågor och kunnat ändra ordningen på våra frågor utifrån svaren vi fått. Vi har använt oss av en enkel engelska då språkkunskaperna hos socialarbetarna har varit väldigt varierande (Bryman, 2011, s.419). Detta språk har gett intervjuerna enkla och tydliga svar. Vi har utfört intervjuer med sex kvinnliga socialarbetare, där tre intervjuer har genomförts med hjälp av en tolk. Den tolkning vi fick hjälp med var från olika kvinnor som arbetade inom organisationen. De hjälpte oss att översätta våra frågor och försökte återberätta kvinnans svar. Intervjuerna har vi spelat in med hjälp av våra telefoner och vi har därefter transkriberat dessa. I boken *Handbok i kvalitativa metoder* (2011) skriver författarna att när man endast ska intervjua ett fåtal personer kan mobiltelefonens inspelningsfunktion vara tillräcklig, vilket den också var. Dock spelades en del bakgrundsljud in men transkriberingen påverkades inte av detta. Vi valde att spela in våra intervjuer för att vi som intervjuade skulle kunna fokusera på själva samtalet istället för att tänka på att hinna anteckna allt som sades. Att spela in våra samtal har också underlättat vårt arbete vid analysen av empirin (May, 2011, s.182). Transkriberingen utfördes i Indien med papper och penna. Dock var det ibland svårt att höra vad dem sa på grund av att de intervjuade eller tolken pratade tyst eller så var det svårt att förstå deras engelska. När vi kom hem till Sverige igen skrev vi in våra transkriberingar på datorn för att vid tolkningen kunna klippa och klistra med vår empiri. Vi har under vår kodning, precis som Bryman (2011, s.525) skriver, gått igenom våra intervjuer och anteckningar tillsammans många gånger för att lägga märke till nya saker efter varje gång. Vi

har även skrivit in vår transkribering ännu en gång på datorn. Vi har diskuterat mycket sinsemellan och kommit fram till några koder vi tyckt kunna se i vårt material. Bryman skriver att man inte ska vara rädd för att generera många koder då man kan ta bort några som man inte verkar få ut något av. Till en början hade vi fem koder, men efter att ha arbetat med materialet ett tag valde vi att ta bort en (ibid.). De koder vi har använt är *könsroller, osynligt och synligt förtryck, lagen och förändring*. Vi har under kodningen valt att använda oss av olika färger för de olika temana. Detta sätt har fungerat bra för oss och det har varit lätt att kunna ta ut citat och information till de olika teman som vi skrivit i vår resultatdel. Vi har varit tydliga med att ha en gräns för vad som tillhör vilken kod, och även om koderna kan likna varandra har vi inte haft några svårigheter att dela in dem rätt. Detta kanske var lätt för oss då socialarbetarna talade på ett tydligt och enkelt sätt, där deras svar inte alltid var långa och utvecklade utan korta och direkta.

Motivering av metod

Anledningen till att vi har valt att göra kvalitativa intervjuer är för att vi i vår undersökning var intresserade av att fånga känslor, synsätt och upplevelser hos de kvinnliga socialarbetare vi pratat med i Indien. Eftersom det är en annan kultur vi möter, med andra förväntningar och normer på exempelvis könsrollerna, ville vi därmed undersöka de professionellas syn på hur könsrollerna ser ut. Vilket troligen hade sett annorlunda ut än om vi hade frågat kvinnor i allmänhet. En kvalitativ metod har fördelen att den kan beskriva en social interaktion, till skillnad från en kvantitativ metod som mer fångar samband och mäter i siffror (Ahrne & Svensson, 2011, s.14). Det var viktigt för oss att nå kvinnornas tankar på ett djupare plan och då behövde vi ägna mer tid åt några intervjupersoner än åt en population eller grupp så som vid en kvantitativ studie. Genom att använda oss av en kvalitativ metod kunde vi få bredare svar på våra frågor och följa socialarbetarnas tankar även om svaren gick i olika riktningar (Bryman, 2011, s.413). I en strukturerad intervju använder intervjuaren sig av ett frågeformulär som gör att intervjupersonerna kommer att besvara samma frågor. Detta lämnar ett begränsat utrymme för intervjuaren att fördjupa sig i svaren. Därmed får intervjuaren inte heller improvisera utan följa det intervjuschema som har gjorts. Med semistrukturerade intervjuer kan vi göra fler jämförelser mellan utsagorna, än om vi hade använt oss av ostrukturerade intervjuer som har en mer öppnare karaktär och därmed kan bli svårare att göra jämförelser mellan (May, 2011, s.164-165). Vi ville kunna ställa följdfrågor och vara flexibla i vår intervju för att vi inte visste hur kvinnorna skulle uppfatta våra frågor. Då varken vi eller

dem har engelska som modersmål. Därmed behövde vi flexibiliteten att kunna lägga till och ta bort frågor och därför valde vi semistrukturerade intervjuer. Då vi hade flera teman som vi ville få svar på var det en fördel att ha semistrukturerade intervjuer för att säkerhetsställa att alla teman togs upp. Eftersom vi är två personer som skriver tillsammans innebär det också att vi är två personer som har utfört vardera tre intervjuer. För att kunna säkerhetsställa att vi båda skulle ställa samma frågor och att samma teman skulle besvaras behövde vi samtidigt en viss struktur att förhålla oss till (Bryman, 2011, s.415-416). Det var till vår fördel att vi valde en semistrukturerad metod då kvinnorna har fokuserat på olika saker i sina svar. De har haft möjligheten att tala om vad de vill och vad de tycker är viktigt (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2011, s.36). Indien är ett stort land och skillnaden mellan kvinnor i olika städer, med olika ekonomiska möjligheter och utbildning kan vara väldigt stora. Vi är medvetna om att vi inte kan generalisera utsagorna och även att det vi i ett västerländskt samhälle anser är diskriminerande eller problematiskt behöver kvinnorna i Indien inte se som några problem. Vilket vi märkte i vissa frågor då vi inte riktigt fick de svar som vi hade förväntat oss. Socialarbetarna talade ibland ur en religiös eller kulturell kontext som vi inte hade tänkt på tidigare.

Mötet med en annan kultur

Första dagen vi besökte organisationen Chetanalaya fick vi frågan om vi inte hellre ville intervjua kvinnor som var medlemmar i organisationen och därmed själva hade upplevt förtryck. De försäkrade oss om att det inte skulle vara några problem att tala med dem eftersom vi själva var kvinnor. Vi tänkte att det kunde vara väldigt intressant och kände att vi hade åkt till Indien med en flexibilitet och ett öppet sinne om vad vi skulle kunna få för empiri. Vi åkte långt ut ur New Delhi ut till ett bostadsområde där vi mötte kvinnor i deras hem. Kvinnorna och barnen var väldigt nyfikna på oss, men de ville inte träffa oss ensamma utan behövde tryggheten av sina vänner. Detta innebar att vi försökte intervjua kvinnor i en grupp om åtta. Vi förstod ganska snabbt att det inte skulle vara möjligt att endast använda det materialet som empiri i vår uppsats. Eftersom svaren inte speglade frågorna och alla pratade samtidigt. Vår tolk översatte så gott det gick men det var tydligt för oss att han omöjligt kunde uttrycka allt som sades då kvinnorna väldigt entusiastiskt pratade i mun på varandra. Den andra gruppintervjun utfördes på nästan samma sätt, men med ungefär 30 kvinnor på en stor gräsmatta där barn lekte runt omkring. Återigen försökte vi fråga några frågor, kvinnorna svarade och tolken översatte. Men kvinnorna var egentligen mer intresserade av att fråga oss

frågor än att svara på våra. Dessa två gruppintervjuer gav oss en annan syn på Indien, då vi fick se bostadsområden och möta intresserade kvinnor på ett annat sätt än vi gjort tidigare eller skulle få uppleva senare under vår resa. Vi fick en del information men framför allt erfarenheter som vi kan ta med oss i skrivandet av detta arbete. Efter denna erfarenhet fick vi återgå till vår tidigare tanke om att intervjua kvinnliga socialarbetare på organisationen. Det var en stor fördel för oss att åka till Indien med en flexibel syn på empiri-insamlandet. Fördelen med dessa gruppsamtal var att vi fick en förförståelse för hur kvinnorollen i Indien kan se ut då vi fick se det ur ett icke-professionellt perspektiv. Vi fick se och uppleva på plats i kvinnornas hem och kunde sedan efter intervjuerna lättare se och förstå kvinnorollen som beskrevs för oss. Det som inte gick som förväntat på dessa gruppsamtal var att det blev för stora grupper och därmed blev det för ostrukturerat för vår undersökning.

De semistrukturerade intervjuerna utfördes i organisationens reception med en ganska högljudd fläkt i taket och där telefonen ibland ringde. Vilket kanske inte var så vi förväntade oss att intervjuerna skulle hållas men det fungerade ändå bra. Vi har båda två suttit med under intervjuerna och det har även funnits folk i receptionen som har lyssnat. Valet av plats för intervjuerna hade organisationen själv valt och intervjupersonerna verkade inte bry sig om att det fanns folk där som kunde höra eller störa intervjun. Kvinnorna blev ibland avbrutna under intervjun när någon på arbetsplatsen kom för att fråga något och intervjun har inte varit så strukturerad som den kanske varit om den genomförts i Sverige. Vi har därför fått improvisera en del och finna oss i situationer av att utföra intervjuer i ett annat land där de inte verkar ha samma erfarenheter av intervjuer som vi har haft. Under intervjuerna ändrade vi ganska mycket i vår intervjuguide för att förenkla språket och samtalet. Vi har anpassat oss efter intervjupersonerna och deras sätt att uttrycka sig. För att så gott som möjligt undvika missförstånd och missuppfattningar har vi bekräftat och sammanfattat svaren på frågorna. Vi har också vid oklarheter frågat om förtydliganden och ibland behövt omformulera våra frågor. Detta var som sagt inte vad vi förväntade oss men vi har haft en tanke om att socialarbetarna kanske inte uppfattade själva intervjuandet på det sättet vi föreställde oss att det skulle vara. Detta kunde vi urskilja på en del svar som vi fick då kvinnorna inte uppfattat frågan på det sätt som vi tänkt oss och även att intervjuerna inte var längre än 25 minuter.

Urval

Vi har pratat med sex kvinnor som jobbar med socialt arbete som berör kvinnors rättigheter inom en organisation i Delhi, Indien. De professionella vi har pratat med har haft olika arbetsuppgifter på organisationen och har arbetat där olika länge. En del av dem har gått på universitet och pratar därmed god engelska medan en del har arbetat sig uppåt i organisationen genom engagemang i sitt lokala samhälle och pratar endast sitt modersmål. Vi har intervjuat kvinnor på denna organisation för att vi ville ta reda på hur de upplever det är att vara kvinna i Indien. Vi ville ta reda på hur de ur ett professionellt perspektiv ser på kvinnans roll i Indien, med bakgrund av deras kunskaper kring Indiens lagstiftning. Socialarbetarna har också besvarat våra frågor på ett personligt plan genom att beskriva för oss hur deras upplevelser som kvinna i Indien är och har varit. De har alltså bjudit på mer än deras professionella kunskaper och berättat för oss om deras egna liv och erfarenheter. Vi märkte att intervjupersonerna arbetade med socialt arbete då vi pratade ett liknande språk och använde liknande begrepp, som exempelvis hur de beskrev att kvinnan behövde få makt över sin situation, som vi beskriver som *empowerment*. Det märktes på deras svar att de är engagerade inom kvinnors rättigheter och att de alla hade olika saker de tyckte var viktigt att föra fram till oss.

Även om det fanns män som arbetade inom organisationen och som även tolkade åt oss i gruppintervjuerna, valde vi att inte intervju dem då de inte matchade vår målgrupp. Då vi ville intervju personer som kunde se ett fenomen ur ett kvinnligt perspektiv, valde vi att inte inkludera män i vår forskningsfråga. Majoriteten som arbetade på organisationen med kvinnors mänskliga rättigheter var också just kvinnor. Vi har även haft ett kriterium för att organisationerna ska passa vår forskningsfråga. Nämligen att det ska vara kvinnor som arbetar där som vi kan intervju och att de ska arbeta med frågor som rör kvinnors utsatthet och rättigheter. Utifrån detta kriterium fick vi fram organisationen Chetanalaya där personalen arbetade med kvinnors rättigheter. Vi har varit medvetna om urvalets begränsningar och att våra forskningsresultat baseras på just de som vi får möta och deras professionella syn på och erfarenheter kring kvinnans roll och situation i Indien. Vi är medvetna om att resultaten hade sett olika ut beroende på vilka kvinnor vi hade fått intervju.

Denna organisation har vi blivit rekommenderade att ta kontakt med via en professor inom socialt arbete på Christ University i Bangalore. Anledningen till att vi mottagit denna hjälp av

Christ University är för att vi inte har fått kontakt med de organisationerna som vi har mailat. Därför valde vi att ringa Chetanalaya när vi anlant till Indien och genom en referens från Bangalore öka våra möjligheter att få kontakt. Det urval vi har gjort är ett snöbollsurval, som innebär att vi får kontakt med personer som anses relevanta för vår forskningsfråga och som vi genom dem kan komma i kontakt med de personer som vi ska intervjua (Bryman, 2011, s.196). Fördelen med detta urval är att det är enklare för oss att hitta intervjupersoner som vill och kan prata med oss om vår forskningsfråga (Aspers, 2007, s.91). Eftersom vi inte har varit i Indien förut, eller vet vart vi ska vända oss för att säkert få svar, är det ett bra urval för oss då vi får hjälp som vi behöver. Dock måste vi vara medvetna över att våra kontakter har valt ut intervjupersoner utifrån vilka de anser vara lämpligast i vår studie (May, 2011, s.175). Professorerna på Christ University har rekommenderat oss en organisation och chefen på organisationen har valt ut vilka vi skulle intervjua. Tim May (2011) skriver att vi som forskare kommer därmed samla in empiri utifrån ett visst perspektiv, vilket kan utesluta andras uppfattningar som inte våra kontakter har (ibid.).

Begränsningar och förtjänster

Intervjuer i kvalitativ form är mer flexibla än intervjuer på ett kvantitativt sätt. Fördelen är att intervjun inte blir bunden till ett standardiserat frågeformulär, som används vid en kvantitativ metod (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2011, s.40). Vi som har utfört intervjuerna har kunnat anpassa frågorna och ta upp nya ämnen när det har behövts. Vi har även kunnat hoppa över frågor om de redan blivit besvarade eller ändra ordningen på frågorna utifrån vem det är vi intervjuar. Vi har valt att använda oss av öppna frågor som har gett oss en bredare bild av vår forskningsfråga (ibid). Den kunskapen som kan fångas in med hjälp av djupintervjuer är just den kunskapen vi har sökt och fått fram genom exempelvis upplevelser, erfarenheter, värderingar, kulturell kunskap och kulturella perspektiv. Det är enligt Eriksson-Zetterquist och Ahrne den lämpligaste metoden att använda när dessa känslor och reflektioner ska undersökas (2011, s.41). En annan fördel med att använda semistrukturerade intervjuer istället för ostrukturerade är att det har underlättat vårt arbete när vi har börjat analyserat vårt material. Vi har också kunnat göra jämförelser mellan de professionellas svar med semistrukturerade intervjuer (May, 2011, s.180). Dock har intervjuer begränsningar som kan påverka forskningen. Intervjun kan ha påverkats av hur vi har lagt upp intervjun, alltså formulering av frågor och följdfrågor. Detta har vi försökt minimera genom att sträva åt att vara så neutrala som möjligt och försöka hålla en viss distans i förhållande till intervjupersonen (Ahrne &

Svensson, 2011, s.21). Dock har vi varit tvungna att ändra strukturen under vissa intervjuer beroende på hur kvinnan har svarat och reagerat på frågorna.

En annan svaghet är bland annat att intervjuerna ger en begränsad bild av ett fenomen då vi endast pratar med ett begränsat antal socialarbetare och den analys vi gör kan inte generaliseras på alla kvinnor i Indien. Sedan är det en fråga om hur empirin tolkas och om materialet får en annan betydelse beroende på hur den tolkas (Ahrne & Svensson, 2011, s.53). Vi som intervjuat har tolkat den empirin vi fått in och därmed påverkats av vad vi tycker är intressant men även av de teorier vi har använt (ibid. s.21). En annan begränsning, som vi inte har kunnat glömma, är att vi har mött en annan kultur som vi inte visste så mycket om. Vi har intervjuat personer som har en annan etnisk tillhörighet än vi och det är något vi har varit medvetna om och uppmärksammat under intervjun. Vi tror att detta kan ha genomsyrat våra svar då kvinnorna i Indien kanske tror att vi förstår vad de menar. Men då vi inte delade samma kulturella ramar uppstod möjligheten till feltolkning från vår sida. En stor begränsning har varit språket, då varken vi eller de vi har intervjuat, har engelskan som modersmål. Vi tror att detta även kan ha påverkat våra intervjuer då vi inte alltid har hört eller förstått vad de har menat. Även när vi har fått hjälp av tolk, som kanske inte var van vid att tolka, har kanske inte svaret blivit exakt som kvinnorna själva berättade. Intervjuerna kan alltså ha påverkats utav själva tolkandet och av tolken, hur hon och han har försökt att tolka svaret till oss. I ett senare skede när vi skulle transkribera, genomsyrade även problematiken med språket vår transkribering. Vi har inte alltid förstått eller hört vad dem har sagt, men ju fler gånger vi lyssnat igenom intervjuerna desto fler frågetecken har vi kunnat reda ut. May (2011, s.169) beskriver hur intervjuaren kan smälta in genom valet av klädsel. Därmed har vi, efter att ha läst guideböcker, haft på oss kläder som täckt stora delar av kroppen för att respektera deras religion. Även om vi klätt oss med täckande kläder så såg vi fortfarande väldigt annorlunda ut i jämförelse med de kvinnor vi har mött. Vi har haft kläder som är köpta i en annan världsdel, haft ett annat rörelsemönster, ett annat uttal av engelskan och haft en ljusare hy och hår. Det går inte att komma ifrån att vi är väldigt olika och att detta kan göra att intervjun blir mer ansträngd och att svaren blir annorlunda.

Metodens tillförlitlighet

Reliabilitet och validitet är kriterier som står för vilken kvalitet en forskares undersökning har. För att en undersökning ska ha reliabilitet ska forskningsämnet kunna upprepas (Bryman,

2011, s.352). Detta är dock svårare vid kvalitativa intervjuer som vi har utfört då vi pratat med några utvalda kvinnliga socialarbetare och deras uppfattningar om ett aktuellt ämne. Det kan vara svårt att upprepa vår forskning då känslor kan förändras snabbt över tid, men också för att kvinnor i olika situationer upplever sociala problem olika. Beroende på vilka kvinnor vi har intervjuat får undersökningen olika utfall (ibid.).

Ahrne och Svensson (2011) skriver om andra sätt att göra kvalitativa studier trovärdiga, detta genom transparens och triangulering. Om forskningen är genomskinlig kan man diskutera och kritisera den vilket ger forskningen mer trovärdighet. Vi har gett texten en transparens genom att förklara för läsarna hur vi har gått till väga och hur vi har diskuterat kring exempelvis metodval och om forskningens svagheter (ibid. s.27). Triangulering innebär att man använder sig av mer än en metod. Vi är två forskare som tillsammans har samlat in data, och arbetat tillsammans med att koda och analysera vår empiri. Detta ger en mer objektiv beskrivning på de fenomen som vi har undersökt (ibid.).

Etiska övervägande

Vi har intervjuat professionella kvinnor, som arbetar med socialt arbete i Indien, om hur det är att vara kvinna i Indien och vi var redan innan vi kom till Indien medvetna om att vi skulle möta kvinnor som skulle berätta för oss om ett socialt problem i deras hemland. Men vad vi var inte beredda på var att de skulle vara så privata. De delade nämligen inte bara med sig av deras professionella syn, utan berättade även om deras egna erfarenheter. Utifrån olika etiska övervägande valde vi från början att inte tala med kvinnor som hade varit utsatta för våld, övergrepp eller trakasserier, utan ville prata med kvinnor om deras erfarenheter från sitt arbete. Innan vi började intervjuerna skickade vi ett informationsbrev (se bilaga 1) till organisationen där vi informerade om vår undersökning och våra villkor, som till exempel att kvinnorna är helt anonyma och själva kan välja om de vill delta eller inte.

Vi har i vår undersökning arbetat med etiska frågor kring fyra etiska principer, nämligen informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Vi har tagit hänsyn till informationskravet genom vårt informationsbrev berätta och förklara för alla socialarbetare vi har mött och talat med om undersökningens syfte. De fick, innan intervjun påbörjades, information om vad undersökningen skulle gå ut på, hur den ska

publiceras och vilka som kommer kunna ta del av vår undersökning. De har också fått information om vad vi ville fråga om och vilka moment undersökningen består av. Vi förberedde socialarbetarna för vilka teman som skulle tas upp eftersom vi inte ville skapa obehag då vi ansåg att det kunde var känsliga ämnen. De har deltagit på egen fri vilja och har när som helst under intervjun kunnat avsluta den eller avsäga sitt deltagande (Vetenskapsrådet, 1990, s.7). När vi fick kontakt med kvinnorna frågade vi om deras samtycke till att vara med i undersökningen. De har själva haft rätten att välja om de ville vara med i undersökningen och på vilka villkor (ibid. s.9-10). Alla uppgifter som socialarbetarna har lämnat oss har vi behandlat med största möjliga sekretess och uppgifterna har enbart lästs av oss och använts för vårt forskningsändamål. Som försiktighetsåtgärd har alla uppgifter vi fått från kvinnorna antecknats och spelats in på ett sätt som gör att utomstående inte kan veta vilka vi har pratat med. Utomstående kommer inte ha möjlighet att kunna få tag på uppgifterna (ibid. s.12-14). Vi har till exempel inte spelat in eller antecknat de intervjuades namn.

Teori

Vi har valt att analysera vår empiri utifrån begreppet genus. Efter att vi hade orienterat oss i tidigare forskning om kvinnans roll och situation i Indien, funderade vi på att använda oss av normer och normalitet vid analys av vår empiri. Detta funderade vi på bland annat efter att ha läst om kvinnor i Mumbai som beskrev att kvinnan i Indien ser våld mot kvinnor som normalt (Decker et al. 2013). Vi tänkte då att kvinnorna såg sin roll som underordnad mannen som normalt och att de skulle belysa detta. Vi hade båda teorier i bakhuvudet vid intervjuerna och valde genus. Detta begrepp valde vi då vi i vår empiri har uppmärksammat att socialarbetarna vi intervjuat har belyst könsroller, osynligt och synligt förtryck och hur kvinnorna kan ana en förändring i hennes roll. Vi är medvetna om att stora delar av den genusforskning som vi har använt oss av är utifrån en västerländsk kontext och har därmed kompletterat detta med hur genus beskrivs utifrån en icke-västerländsk kontext, från Indien och Asien. Det icke-västerländska material är inte utifrån en indisk eller asiatisk genusteori utan en förklaring på hur man ser på genus i Asien. Därmed kommer vi endast att använda teorier utifrån en västerländsk kontext, och är medvetna om dess begränsningar. Vi är medvetna om att vi, som svenska studenter, ser de indiska kvinnornas situation utifrån ett västerländskt synsätt, där vi tycks se ojämlikheter och synligt samt osynligt förtryck. Hade studien gjorts utav studenter

från Indien, hade studien troligen sett helt annorlunda ut och de hade kanske använt andra teorier.

Genusbegreppet

Yvonne Hirdman (2001) är professor i historia och skriver om att ordet genus härstammar från latinets *gen-ere*, som betyder slag, sort, släkte och kön. Förr i Sverige har ordet används till att rubricera substantiven; han, hon och det, som är just av olika slag. Hirdman beskriver hur dåtidens kvinnoforskare valde att använda sig av genus som en översättning av engelskans *gender*, som har liknande betydelse som genus (ibid. s.11).

Judit Butler (2007) skriver i sin bok *Genustrubbel - feminism och identitetens subversion*, om skillnader mellan kön och genus, där könet är biologiskt befäst medan genus är kulturellt konstruerat. Genus kan ses som en tolkning utifrån könet. Bara för att könet är tvåfaldigt betyder inte det att konstruktionen kvinna endast måste kopplas till det biologiska könet kvinna och detsamma gäller för konstruktionen man. Genuskonstruktionen kan därmed ses helt oberoende till könet (ibid. s.55-56). Denna konstruktion borde därför kunna appliceras på olika kulturer och därmed användas i en icke-västerländsk kontext och kunna användas i vår analys. Genuskonstruktionen har setts både som att genus kan konstruerats annorlunda och som en viss determinism, att det inte kan påverkas eller förändras. Butler skriver att det kan vara svårt att påverka då genus är konstruerat så som att det är svårföränderligt, och att det blir inristat på våra kroppar utifrån en orubblig kulturell lag. Den lag kan ses så orubblig som det biologiska könet och att det är ödet (ibid.). Att genus är orubblig och svårföränderligt kan vi koppla till den empiri vi fått och genuskonstruktionen som Butler skriver om, är viktig i vår analys. Butler skriver utifrån Simone de Beauvoirs teori att "man föds inte till kvinna utan blir det." (2007, s.58). Beauvoirs teori om genus är att det är konstruerat på det sättet att vi är aktörer som kan tillägna oss detta genus och kan därmed kunna anta ett annat. Hon menar att vi "blir" en kvinna men att det är under det kulturella tvånget, dock har det inte något samband med könet (ibid.).

Genuskontrakt

Hirdman (2004) beskriver hur vi människor utvecklar ett genuskontrakt mellan könen. Ett osynligt kontrakt som bygger på samhällets normer, seder och förväntningar för vad som är manligt och kvinnligt. Detta kontrakt bygger på tre nivåer. Den kulturella nivån bygger på en

idealtypsrelation. Hur det förväntas, eller bör, vara i en relation mellan ”man” och ”kvinna” och könets förpliktelser och skyldigheter. Den andra nivån, arbetsfördelningsnivån, liknar det riktiga äktenskapskontraktet (ibid. s.120), vilket bygger på en uppfattning av vad som är manliga och kvinnliga förpliktelser. Vem som bör göra vad, till exempel att mannen ska ”ta hand om” kvinnan och att kvinnan är den omhändertagande som ska ha hand om hushållet (Hirdman, 2001, s.85). Den tredje nivån, socialiserings- eller individnivån, beskriver till exempel föreställningar i kärleken om vem som ska förföra vem och hur de ska prata jämtemot varandra. Men det finns även yttre föreställningar om bland annat hur mannen och kvinnan ska se ut och klä sig (Hirdman, 2001, s.121). Dessa kontrakt kan variera beroende på olika klasser och perioder, dock belyser Hirdman kontraktens orörlighet genom historien som exempelvis det idealtypiska kontraktet där mannen har ansvaret över försörjningen och kvinnan har födandet, fostringen av barnen och hushållet som ansvarsområde (2001, s.88). Dessa genuskontrakt, menar Hirdman, ärvs från en generation till en annan då mamman introducerar rollen för sin dotter och pappan för sin son. Därmed kan detta genuskontrakt appliceras på olika tider, samhällen och klasser. Hirdman belyser även att själva kontraktet är ömsesidiga föreställningar (2004, s.121). Kontraktet kan alltså appliceras på andra samhällsnormer, som till exempel Indien, ett land som genomsyras av kulturella värderingar, och kontraktet bygger inte enbart på våra västerländska samhällsnormer. Att kontrakt finns på olika nivåer och förklarar hur mannen och kvinnan och arbetsfördelningen mellan könen bör vara är viktigt för oss att analysera vår empiri med.

Genusmönster

Raewyn Connell (2009) skriver om genus med ett globalt perspektiv och har samlat studier om genus från många länder. Hon skriver om global makt och att arbetsfördelningen inom politiken och affärslivet är mansdominerande och att kvinnor främst arbetar inom serviceyrket. Detta kan bidra med att kvinnor i högre andel har oavlönat arbete och att de har mindre resurser att röra sig med (ibid. s.11-15). Detta globala perspektiv över arbetsfördelningen kompletterar Hirdmans nivåer på genuskontrakt och ger vår analys av ett fenomen i Indien en annan vinkel.

Connell (2009) skriver att kvinnoförtrycket finns i fyra dimensioner där den första dimensionen är makt och menar att mannen har makt över kvinnan och döttrarna då han är familjens överhuvud. Den patriarkala makten gäller inte bara på nivån med enskilda män mot

sin hustru utan även opersonligt genom exempelvis staten. Den andra dimensionen är produktionen och den könsbaserade arbetsfördelningen. Denna arbetsfördelning är kärnan i genusdiskussioner. Vilka sysslor som sköts av män respektive kvinnor. Avlönat arbete på marknaden räknas som en mansvärld och oavlönat arbete i hemmet räknas som en kvinnovärld. Detta är även något kvinnorna i vår studie har bekräftat, denna arbetsfördelning att männen ska arbeta och tjäna pengar till familjen, medan kvinnorna ska ha hand om hushållet och barnen. Tredje dimensionen är känslomässiga relationer där omsorgen om små barn är kvinnans uppgift och mannens uppgift är att försörja familjen och vara känslomässigt distanserad. Den fjärde dimensionen är symbolism och kultur och diskurs. Hur vi genom att använda ord som är negativt kopplade till kön hänvisar till ett stort system uppbyggt av uppfattningar, förutsättningar och anspelningar som har fyllts på i historien. Uttalande om att en man är en "kärring" har en viss innebörd, en betydelse och genus konstrueras (ibid. s.104-117).

Att växa upp i ett genusmönster och socialiseras in i könsroller börjar när ett barn identifieras som flicka eller pojke. Vi skapar ett genus genom att klä våra barn i rosa respektive blå kläder. Vilka leksaker de får och vilka beteende en vuxen förväntar sig av en flicka och pojke är en del av socialiseringsprocessen. Flickorna får lära sig att laga mat och pojkarna får lära sig olika sätt för att kunna försörja familjen. Egenskaperna som tilldelades flickorna och pojkarna blir en könsroll genom socialisation (Connell, 2009, s.129-132). Kvinnorna i studien har berättat hur de själva främjar detta, att socialisera in barnen i olika roller, pojkarna ska vara sociala och umgås med vänner och leka, medan flickorna ska vara hemma och ta hand om hushållet med mamma och lära sig att laga mat. På olika arenor, så som i skolan, i hemmet, med kompisar, berömmar och belönas barnen när de följer normen. Vid avvikande socialiserades de in på rätt väg till normen igenom bestraffningar. Denna blandning av både positiva och negativa sanktioner lär de flesta barn det rätta genusrelaterande beteendet. I vår forskning har det kommit fram att flickan inte alltid får gå i skolan för att de anses mindre värda än pojkarna (ibid.). Att exkludera flickorna från skolan kan ses som ett förmanande av hur flickan socialiseras in i en roll. Denna socialiseringsmodell är det mest populära sättet att se på genusinläring och kan beskriva hur man ikläder sig genus, men det finns också svagheter med modellen menar Connell då barn inte alltid är passiva för inläringen av genus. Barn är inte passiva utan upprättar egna genusindelningar på till exempel skolgården. Barnen ikläder

sig egenskaper som går i mot normen och könsrollen. Till exempel flickor som är tuffa och pojkar som inte tycker om idrott (Connell, 2009, s.129-132).

Ur ett icke-västerländskt perspektiv

I boken *Gendered Inequalities in Asia* (2010) beskrivs olika perspektiv på bristande jämställdhet i Asien. I inledningen beskriver Ryström, 2010, begreppet *gender* som ett populärt perspektiv som har blivit globaliserat under de senaste decennierna. Dock har denna process, i en asiatisk kontext, gjort att innebörden att vara en kvinna eller man är mer otydlig och varierande. Den processen har även tillsammans med begreppen feminism och mänskliga rättigheter, som är en del av de globaliserande idéerna som har kommit från västvärlden, utmanat det traditionella patriarkala tankesystemet. Rydström belyser att i delar av Asien har genomströmningen av kunskap från västvärlden ansetts som att både vara politiska och okunniga om lokala, religiösa och kulturella egenheter. De har varit kritiska mot den agenda som internationella utvecklingsorganisationer har haft. Till exempel har integreringen av jämställdhetsperspektivet i institutioner, organisationer och myndigheter, varit en komplicerad process som stött på flera svårigheter. Studien visar att kommunerna har varit negativa vid tanken av att kvinnor och män ska ha samma rättigheter. Integreringen av jämställdhet genomfördes endast organisationsnivån då det var svårt att påverka gräsrotsnivån, där det förblev ojämnt mellan kvinnor och mäns status. Därmed kan integreringen av genus även ses problematisk, för att den kan vara otillräcklig för att påverka kvinnornas liv i verkligheten (2010, s.1-6).

I kapitlet *Gender Asia after modernity* försöker Stivens (2010) problematisera hur det kan vara att importera det västerländska ordet *genus* i Asien. Genus har blivit ett viktigt begrepp både feministiskt och på kvinnligt territorium. I Asien är genus, kön och feminism laddade och svårfångade begrepp. Ordet Genus sammanbinds alltmer med kvinnan, vilket kan exkludera den manliga kategorin inom genus. Dock är detta något som feministerna vill undvika för att begreppet ska vara mer öppet och komplext, för att ordet genus verkar effektivare politiskt, än kvinna/kvinnor. Det blir då mindre kopplat till feminism och ger mindre konfrontation (ibid. s.21-23). Stivens belyser att genus är ett begrepp med skiftande betydelser och måste därmed uppmärksamma hur genus ändras i olika sammanhang och får olika lokala versioner. Till exempel när ordet har implementerats i andra länder, har det varit svårt att översätta det till deras språk och svårt att förklara innebörden av och förstå konceptet med genus. Slutligen

belyser hon att i utvecklingen av att försöka ta sig an begreppet genus, framförallt inom politiken, så har kvinnor fått brottas med sin identitet som vårdare i familjen och hennes kulturella och nationella identitet (ibid. s.29-33).

Tanu Priya Uteng (2014, s.21) skriver om mobilisering och genus i både industri- och utvecklingsländer. Mobilisering är en rörlighet inom till exempel: sociala processer som relationer till samhällets förändringar och strukturer, frivilliga och tvingande förflyttningar på grund av arbete, och män och kvinnors möjligheter till rörelse, förflyttning och förändring med en genusteori (Lund, 2014, s.5-9). Uteng skriver att rörligheten i olika varianter, för både män och kvinnor, är etablerad i många delar av världen men att förståelsen för fenomenet är olika djupt. Möjligheterna för de olika könen att mobilisera har uppmärksamats och forskats om, men hon anser att väldigt lite av forskningen har fokuserat på orsaker till dessa skillnader och konsekvenser på olika rörligheter och i relation till förändrade hierarkier av kön (ibid.). Insatser som genomförts i utvecklingsländer för att påverka jämställdheten och kvinnors egenmakt har haft begränsade framgångar. Resurser har fokuserat på genusfrågor men kvinnans situation har enligt Uteng inte förändrats avsevärt. Projekt har använts som tillfälliga lösningar istället för att samordna frågor som kan påverka könets egenmakt. Uteng menar att projekten inte har kunskapen om kopplingen mellan kön, mobilisering och maktlöshet och att det är därför de inte når framgång med sina utvecklingsprojekt. Innan man kan könsmobilitetsutveckla samhällen måste klyftan mellan stad och landsbygd lyftas. Eftersom det finns olika nivåer på samhällen kan mobiliseringsfrågor inte generaliseras över hela landet. Det finns skillnader i det sociala, ekonomiska och produktionsmässiga delarna, men även genusfrågor skiljer sig stort och kan inte generaliseras (ibid.). Då en av våra frågeställningar har varit att ta reda på hur kvinnorna har uppfattat eventuella förändringar utifrån lagen har vi valt att använda oss av Uteng och Rydström, där de bland annat beskriver hur projekt har misslyckats i sina försök att förändra kvinnors situation i Asien.

Resultat

Vi har under transkriberingen av våra intervjuer kunnat identifiera olika teman och det fanns en likhet mellan vad de olika kvinnorna pratade om. Vi kom fram till att *könsroller, osynligt och synligt förtryck, förändringen* i Indien utifrån lagar och kunskapen kring *lagen* från 2006 var teman som genomsyrade alla sex intervjuer. Vi har arbetat med ett tolkningsschema och har kodat vårt material genom att markera utsagorna med olika färger beroende på vilket tema de går under. Det som kvinnorna har berättat för oss är deras erfarenheter som professionella

och även deras personliga erfarenheter av hur de har upplevt det är att vara kvinna i Indien. Något som är viktigt att tänka på är att dessa kvinnor arbetar inom en organisation som arbetar med kvinnor som är utsatta för våld i hemmet och kvinnors rättigheter. Detta kanske kan påverka deras svar, då de har kunskap och erfarenhet inom ämnet. Vi har valt att analysera vår empiri med begreppet genus och har använt oss av teorier utifrån en västerländsk kontext. Vi är medvetna om vilka begränsningar teorierna kan ha då en genusteori med en västerländsk kontext kan skilja sig från hur genus beskrivs och upplevs i Asien. Därför har vi valt att analysera empirin med icke-västerländska perspektiv som är framtagna genom forskning i Asien och kompletterar detta med Hirdmans västerländska teori om genuskontrakt och Connells teori om genusmönster.

Könsroller

Under våra intervjuer och gruppsamtal berättade kvinnorna bland annat om vilka förväntningar som finns på en kvinna och en man i Indien. Alla sex intervjuer präglades av vad som var manliga och kvinnliga uppgifter och ansvarsområden och vilken roll som ska intas. Vi har samlat utsagorna kring dessa uppgifter, ansvarsområden och roller under detta tema. Vi har valt att kalla detta tema för *Könsroller*.

Gemensamt för de socialarbetare vi har intervjuat är att de alla uttryckt att kvinnans roll i Indien innebär att hon måste ta hand om sin familj. Hon ska ta hand om husets alla uppgifter och familjen hålls ihop av henne och hennes förmåga att lära barnen vad som är rätt och fel. Även om hon är utbildad och har ett jobb, så har hon ansvaret för hushållet. En kvinna i 25års åldern uttryckte sig så här: "...most of the family that think that women are born to be working in the family." (Intervjuperson 2)

Kvinnorna har berättat att när misstag och fel uppstår i hemmet eller med barnen, så är hon ansvarig och allt skylls på henne. När vi frågade socialarbetarna vad som var bra med att vara kvinna svarade de flesta att fördelen med att vara kvinna är att du kan föda barn och vara mamma, något som män inte kan göra. En intervjuperson sa att hennes erfarenhet av att vara kvinna i Indien innebar att hon kunde glädjas åt att vara syster och mor, och detta var en roll som hon själv kände sig nöjd över. En annan svarade att hon inte kunde komma på vad som var bra med att vara kvinna i Indien när vi frågade henne om detta. Antingen förstod hon inte

vår fråga eller så såg hon inget positivt i sin roll som kvinna, hon berättade också att hon var van vid att lida som kvinna och att detta var normalt. Medan mannens roll är, enligt de socialarbetare vi pratat med, att ta hand om sin familj på ett ekonomiskt plan. Han har inga speciella uppgifter innan han gifter sig, utan ansvaret börjar när han gift sig, då han blir försörjaren för familjen.

Flickans roll i Indien, beskrevs av kvinnorna att den innebär att hon måste lära sig att ta hand om sin familj genom att följa sin mamma och lära sig laga mat, tvätta, städa och ta hand om sina yngre syskon. Hon måste stanna i familjen, i huset och är begränsad till att gå ut och leka, då husets uppgifter måste göras. Det är ett stort ansvar för flickan, speciellt den äldsta. En ung kvinna beskrev flickans roll så här:

For a woman or for a girl, it's like you have to be in the family. You just go with your mom and learn something, you know, some cooking or something like that ... there are specially gender roles for girls and boys even in Indian families.

(Intervjuperson 3)

Pojken har inga generella uppgifter i familjen. Han ska vara ute och leka och ha ett socialt umgänge. Några av de kvinnor vi pratade med i grupp berättade att de ville att deras söner skulle vara ute och bli sociala personer. Skulle pojken vara det äldsta barnet i familjen och ingen annan finns där att ta hand om de andra barnen, tar han över rollen som ledare för familjen. En av de vi intervjuade berättade att i väldigt få familjer har även pojken en uppgift, att till exempel laga mat och städa, men detta var enligt hennes erfarenheter mycket ovanligt.

En kvinna som vi intervjuade hade ingen egen erfarenhet av att det skulle vara någon skillnad mellan könen. Hon berättade att det inte var någon skillnad där hon växte upp och att skillnaden som fanns runt om i landet har hon fått kännedom om genom studier och nyheter. De flesta socialarbetarna sa att det kunde skilja sig vad könsrollerna innebar beroende på var i Indien du bodde och vilken religion du tillhör. Slutligen beskrev en kvinna från våra gruppssamtal att för att ett förhållande ska fungera så är mannen och kvinnan lika viktiga. Ett förhållande beskrevs som en cykel där båda hjulen måste fungera för att det ska rulla. Om ett hjul är i obalans påverkar det förhållandet negativt.

Analys

De professionella vi har pratat med i Indien har berättat för oss om vilka könsroller de upplever finns i familjen och i samhället. Att ta hand om husets alla uppgifter och sin familj är en av de primära uppgifter kvinnan har. Detta kan kopplas till det genuskontrakt som Hirdman (2004) skriver om. Att kvinnan och mannen ingår i ett osynligt kontrakt som bygger på samhällets normer och förväntningar på könsrollerna (ibid. s.120). Socialarbetarna berättar för oss om vilka förväntningar som finns på just kvinnorna och flickorna, både kvinnans förväntningar på sig själv och mannens förväntningar på kvinnan. Även om de inte har sagt rakt ut vad samhället förväntar sig av en kvinna har de indirekt berättat, genom en generell beskrivning av de olika rollerna, vad som krävs av en kvinna och man i samhället. Kvinnorna har berättat för oss att även om det finns skillnader i familjer beroende på ekonomi, religion och var du bor geografiskt, så finns det en generell förväntning på en kvinnas och mans uppgifter i familjen och samhället. Dessa förväntningar kan kanske ses både på individnivå och på makronivå och utifrån ett maktperspektiv. Att dessa roller och uppgifter kanske är valda av mannen och lever vidare på grund av den underordnade ställning kvinnan har till mannen. Connell (2009) skriver om att första dimensionen i kvinnoförtrycket är just makt. Att mannen har makt över kvinnan och är den som bestämmer i familjen (ibid. s.104-117). Men Connell belyser även att denna makt inte endast behöver vara personlig utan den kan även finnas på samhällsnivå. Samhällets förväntningar på rollen *kvinna* och *man* kanske påverkar hur rollerna ser ut i familjen. Eller så kan rollerna vara ömsesidiga föreställningar om både mannen och kvinnan som Hirdman (2004) skriver om. Det skulle kunna vara en blandning av dem båda, att det i grunden finns en obalans i förhållandet då mannen har makt över kvinnan och att detta sedan har, mer eller mindre, accepterats och rotat sig i samhället och familjen.

Hirdman (2001) beskriver kontraktets orörlighet, att det idealtypiska kontraktet har sett likadant ut genom historien. Detta kommer också fram under intervjuerna då kvinnorna vi pratat med beskriver att det fortfarande är kvinnans huvuduppgift att ta hand om hushållet och familjen. Medan männens uppgift är att ta hand om sin familj genom att försörja den (ibid. s.88). Det har alltså länge varit en könsbaserad arbetsfördelning i Indien enligt socialarbetarna, även om det finns undantag. Connell (2009) skriver också om den könsbaserade arbetsfördelningen när hon beskriver kvinnoförtryckets olika dimensioner. Där avlönat arbete räknas som ett mansjobb och oavlönat arbete i hemmet räknas som ett kvinnojobb (Connell, 2009, s.109-112). Detta oavlönade arbete i hemmet är precis det som de kvinnor vi pratat med

uppfattar som ett vardagligt arbete i Indien för kvinnor. Som en kvinna i våra gruppsamtal berättade är mannen och kvinnan beroende av varandra i familjen. Ett förhållande beskrevs som en cykel där båda hjulen måste fungera för att det ska rulla. Om ett hjul är i obalans påverkar det förhållandet. Båda arbetena är troligen lika viktiga, och en familj behöver både mannen och kvinnan för att fungera. Kvinnorna berättar även att pojkarna lär sig, redan i barndomen, att vara ute i samhället och ta del av det, för att i framtiden kunna arbeta och stå för försörjningen genom ett avlönat arbete. Men kvinnorna i Indien kanske inte upplever det som en maktfördelning, att kvinnorna står för det oavlönade arbetet medan männen står för det avlönade arbetet. Utan kanske bara att de har olika roller att fylla i familjen, som kvinnan belyser med cykeln. Att båda behövs för att relationen ska fungera. Kvinnorna hade kanske inte velat byta roll heller, som vi ibland gör i Sverige, att kvinnan arbetar och männen tar hand om arbetet i hushållet.

Genuskontraktet och könsrollerna ärvs från generation till generation då flickan ska lära sig sina uppgifter av sin mamma och gå i hennes fotspår. Detsamma gäller för sonen, att ta efter sin pappa (Hirdman, 2004, s.121). I Indien ärvs kontraktet genom att flickan måste lära sig att ta hand om sin familj och hjälpa mamman och pojken ska bli en social man och därefter kunna försörja sin familj efter att han har gift sig. Pojken leder familjen när pappan inte är närvarande, han ses dock inte som omhändertagande om familjen som en flicka, utan som en ledare. Vilka uppgifter en pojke och en flicka har och vilka könsroller de ska inta är en del av socialiseringsmodellen. Flickan och pojken lär sig av sin mamma och pappa vilka beteende som de vuxna förväntar sig på henne och honom (Connell, 2009, s.129-132). Mamman och pappan lär sina barn dessa roller och socialiserar in dem i dessa beteenden. Hur denna socialisering ser ut i olika samhällsklasser och städer i Indien vet vi inte, men kvinnorna vi har pratat med har berättat att dessa könsroller är generella över Indien enligt deras erfarenheter. De professionella kommer från olika delar av landet och tillhör olika religioner och har olika socioekonomiska förhållanden. Kvinnornas utsagor om socialiseringen i Indien kan kopplas till det Hirdman (2004) skriver om att genuskontraktet kan appliceras på olika samhällen och klasser (ibid. s.121). Vi funderar på hur en familj fungerar om mannen och kvinnan hade valt att socialisera in barnen i andra roller och vilka möjligheter det finns att gå i mot normen. Kan de globala idéerna som har kommit från västvärlden, som begreppet genus och mänskliga rättigheter, ifrågasätta det traditionella tankesystemet? De intervjuade har pratat om en förändring som sker i samhället, men de kanske även menar att det sker en förändring på

gräsrotsnivå, i familjen. Denna förändring de berättade om verkade vara just hur man såg på kvinnorollen och hur den rollen försöker bli starkare. Indiens regering verkar vilja bryta mönster genom att implementera nya lagar och försöka ta sig an de globala idéerna och det kanske även har börjat påverka de roller som kvinnan och mannen har inom familjen. Då exempelvis flickans roll som omhändertagande har förändrats till att hennes möjligheter att gå i skolan blir större. Vi funderar på om även pojkarnas roller har förändrats, då ingen av de kvinnor vi pratat med har nämnt något om detta. Kanske innebär förändringen att pojken får fler uppgifter om flickan är i skolan och inte kan hjälpa sin mamma i hemmet eller så behåller kanske pojken sin roll medan flickans roll ändras. Rydström (2010) beskriver att den globala processen av implementeringen, av bland annat begreppet genus, har påverkat innebörden av att vara man och kvinna och att den nu i en asiatisk kontext har blivit otydlig och mer varierande (ibid. s.1).

Osynligt och synligt förtryck

Under detta tema har vi samlat de intervjuades utsagor om diskriminering, jämställdhet och våld mot kvinnor under kategorin *Osynligt och synligt förtryck*. Osynligt förtryck är den diskriminering som finns i samhällsstrukturen i Indien som till exempel att flickor inte är lika önskade eller viktiga som pojkar. Synligt förtryck är till exempel det våld som många kvinnor utsätts för både i och utanför hemmet. Något som är viktigt att ha i åtanke är att de socialarbetare vi har mött arbetar med utsatta kvinnor och har därmed erfarenhet av att kvinnor far illa och detta påverkar vår empiri.

”Men they think that they are the main person in the family.” (Intervjuperson 2). Detta sa en kvinna under vår intervju med henne, och de andra kvinnorna uttryckte sig på liknande sätt om mannen. Socialarbetarna uttryckte sig som att i Indien är mannen den viktigaste personen i familjen, och kvinnan har många restriktioner. Beroende på ekonomi, geografi och religion ser kvinnans möjligheter olika ut. Vissa får inte arbeta eller gå ut utanför hemmet, och en del flickor får inte gå till skolan. En av de kvinnorna vi pratat med beskrev hur diskrimineringen av flickan börjar redan under graviditeten.

Actually the first begins from the child and she comes in a womb. And the mother ... conceives from that time it's separate discrimination begins. Especially now

there is a law but still if family want to check the sex of the child for the abortion takes place if it's a girl child. Mother aborts the child. Once she is given birth to a baby girl then also health issues are there, education issues and marriage is also a big issue. (Intervjuperson 6)

Även om det finns en lag som reglerar aborter på grund av kön existerar de fortfarande, berättade en kvinna för oss. Om fostret är en flicka kan detta innebära att en abort görs. När en flicka föds blir hon inte omhändertagen på samma sätt som en pojke. En kvinna uttryckte detta på ett väldigt tydligt sätt: "...a girl is being a burden for the family." (Intervjuperson 5)

En av kvinnorna berättar hur, speciellt, hälsan blir drabbad hos flickor, då hon inte får lika mycket mat, och att hon inte har samma möjligheter att gå i skolan. En annan kvinna berättar att en pojke ges mer uppmärksamhet och omtanke då hans framtid är viktigare än en flickas. Bland annat för att flickan i familjen i framtiden ska giftas bort från familjen. Två kvinnor uttryckte sig så här: "...A boy child is giving more importance..." (Intervjuperson 2) och "...boys future is much more important than the girls..." (Intervjuperson 5).

En annan kvinna berättar istället om restriktioner som flickan har, att flickor i Indien inte är tillåtna att gå ut och leka med andra på kvällen, då hon har ett ansvar för sysslorna i hemmet och måste vara tillbaka i tid. Hon kan inte heller vara vän med en pojke och detta gäller även i skolan, och högre studier, om hon är tillåten att studera. Medan en annan kvinna sa att där hon bodde fanns där ingen diskriminering av kvinnor och män. När vi pratade om utbildningen bland flickor och pojkar kunde hon inte heller så någon skillnad och i området fanns där högutbildande kvinnor. När flickorna blir äldre fortsätter diskrimineringen genom att kvinnan inte är så viktig. En kvinna har växt upp i ett muslimskt samhälle där kvinnorna inte hade någon frihet. De lever i ett patriarkat, där mannen är den dominerande och i vissa områden får inte kvinnan gå utanför hemmet. En kvinna påpekade att den manliga dominansen förekommer inte endast inom familjen utan även i samhällsstrukturen. En annan kvinna beskriver hur hon inte har friheten att välja vem hon ska gifta sig med, fast hon anser sig ha mycket frihet överlag att göra vad hon vill. Gemensamt för alla de kvinnor vi intervjuat och mött på gruppsamtalen, är att de tycker att Indien har patriarkala system och att kvinnan blir förtryckt. En av de kvinnor som hade gått på universitet uttryckte det så här:

Our system is something like, like a patriarchal so much, yes, so when we think about the gender issues, is so much damages here the discrimination. It's too much here so. (Intervju person 3)

Kvinnorna är överens om att våldet mot kvinnor är ett stort problem i Indien, men det var inte alla som vi intervjuade som var rädda. Majoriteten av kvinnor var rädda för att utsättas för våld, trakasserier och våldtäkter när de är ute efter kl. 22 på kvällarna. Vissa av kvinnorna undviker så mycket som möjligt att gå på ödsliga platser och runt barer på kvällarna. En kvinna sa att gruppvåldtäkten som skedde i South Delhi i december 2012 gjorde att hon blev rädd, speciellt för att vara ensam. Våldet i hemmet är också ett stort problem, och många familjer lever i våldet och är vana vid att lida. Några kvinnor berättade att många ser våldet som normalt.

But still these women they're okay with all these suffering, yes he is my husband, I approve, you know, I'm ready to suffering, it is okay (Intervju person 3)

En del kvinnor säger att utbildning och tillräckligt med pengar kan minska mängden våld som förekommer i hemmet och då även förtrycket. För att med utbildning kan hon kämpa för sina rättigheter. En annan kvinna berättade att i fattigare familjer förekommer det mer våld i hemmet. Kvinnorna har alltså liknande berättelser inom vissa ämnen. De har även berättat att beroende på var kvinnan bor, kan det också påverka och minska diskrimineringen. Medan en annan kvinna berättade att hon hade hört mer om våld i hemmet inom andra religioner än hennes egna.

Analys

De professionella vi har pratat med har berättat att enligt deras erfarenheter har kvinnorollen en del begränsningar, där till exempel vissa måste stanna i hemmet på dagarna och ta hand om sin familj. Denna huvuduppgift är väldigt viktig för familjen men kan även vara en minskad frihet för kvinnan. Medan mannen är ute och arbetar förväntar han sig att kvinnan ska ta hand om hushållet och vice versa. Detta är något som Hirdman (2004) skriver om, att genuskontraktet bygger på ömsesidiga föreställningar om varandra (ibid. s.121). Kanske finns det en föreställning om att mannen är den som ska försörja sin familj och kvinnan sköta

hushållet och omsorgen. Men hur skulle genuskontraktet se ut om det inte byggde på ömsesidiga föreställningar? Om kvinnan skulle vilja bryta kontraktet och ta sig ur de förbestämda roller och uppgifter hon har, skulle detta då fungera? Efter vad kvinnorna har berättat för oss tycker de att båda könen uppgifter är lika viktiga, men det innebär inte att kvinnan inte hellre skulle vilja lämna barnen åt mannen och själv gå ut och arbeta i samhället. Denna förändring av kontraktet skulle kanske fungera så länge det är ömsesidigt inom familjen. Kanske kan familjen fungera med ombytta roller, men det är inte säkert att det patriarkala samhället skulle acceptera detta. Som Connell (2009) skriver är dimensionen makt i kvinnoförtrycket inte bara en enskild man mot en kvinna som i en familj utan även opersonligt, till exempel samhällets struktur eller männen på arbetsmarknaden. Kanske skulle familjen kollapsa om förändringen inte var ömsesidig. Om kvinnan försökte ta sig ur kontraktet finns det flera frågor som rör familjen och ekonomin. Skulle hon få ett jobb på den mansdominerade arbetsmarknaden? Finns det någon annan som kan ta hand om barnen eller ska mannen sluta arbeta för att ta över ansvaret för hushållet? Dessa frågor är svåra att svara på, och kan endast spekuleras kring, och den förändring på förtrycket kvinnorna vill se innebär inte att de vill rubba systemet och byta roller, utan de vill kunna utbilda sig, välja make själva och vara orädda. Hur detta genuskontrakt ser ut är dock något som kan variera beroende på ekonomi, geografi och religion. Utifrån kvinnornas berättelser har utbildning stor betydelse i hur familjen ser ut. Kanske ser de ömsesidiga förväntningarna på mannen och kvinnan olika ut beroende på hur utbildade de är, och om de båda två arbetar. Föräldrarnas utbildning kanske påverkar hur de väljer att socialisera in barnen i roller, liksom det genusmönster Connell (2009) diskuterar. Vuxna har olika förväntningar på flickor och pojkar. Utifrån vad kvinnorna berättade ska flickor lära sig att laga mat, tvätta, städa och ta hand om sina syskon och hushållet och pojkarnas roll är att ta del av samhället för att i framtiden kunna försörja familjen. Detta kan ses som en del av socialiseringsprocessen (ibid. s.129-132). Flickan har även restriktioner, och de begränsningar som kvinnan har finns redan i barndomen då hon får liknande uppgifter som mamman. En anledning till att flickan kanske får ta en del ansvar och har vissa restriktioner och uppgifter som ung, är kanske för att hon blir bortgift i framtiden och då måste klara av att ta hand om sin nya familj när mannen är på sitt arbete hela dagen.

Kvinnorna vi har pratat med har berättat att deras upplevelser av att vara flicka i Indien innebär att flickan har sämre möjligheter än pojken i uppväxten. Flickans hälsa kan bli

drabbad då hon inte får lika mycket mat som pojken, och hon har inte samma möjligheter att gå i skolan. Medan pojken får en annan uppväxt då hans framtid ses som viktigare än flickans. Vilka roller flickan och pojken får beror på hur de lär sig vilka roller de förväntas ta. Genom till exempel sanktioner från skola och familj, lär barnen sig vilka de rätta genusrelaterade beteendena är (Connell, 2009, s.129-132). Dessa förväntningar går vidare generation till generation (Hirdman, 2004, s.121). Kvinnan och mannens roller börjar redan i barndomen hos flickan och pojken. Då de lär sig de rätta genusrelaterade beteenden som vuxna förväntar sig och som senare speglar de roller de intar som vuxna och överför till sina barn.

De kvinnor vi intervjuade beskrev för oss att mannen är den som är huvudpersonen i familjen, och i samhället. Vissa av kvinnorna är rädda för att råka illa ut, och de anser det som normalt att behöva lida och utsättas för våld av sin make. Som Connell (2009) skriver finns det en dimension i kvinnoförtrycket som innebär att mannen har makt. Mannen har makt som enskild person men också opersonligt (ibid. s.104-109). Att okända män trakasserar, våldtar och slår kvinnor i olika situationer gör kvinnorna rädda, och sätter dem i en undertryckt situation. Detta synliga förtryck gör att kvinnan inte vågar gå på vissa platser, eller vara utanför sitt hem vissa tidpunkter på dygnet i rädsla för andra män. Också i hemmet är våld ett problem där flera av de kvinnor vi pratat med berättar att kvinnor är vana vid att lida och utsättas för våldsbrott. Kvinnorna beskriver för oss att de upplever att de lever i ett patriarkal samhälle, där mannen har makt över kvinnan. Att mannen är familjens överhuvud och har makt över sin hustru och sina döttrar. Om inte mannen är hemma tar pojken över som ledare för familjen. Detta är enligt Connell (2009) en definition på patriarkatets makt i kvinnoförtrycket (ibid. s.104-109).

Som kvinnorna sa under intervjuerna arbetade de med att göra kvinnorna starka och självständiga. De sa att de flesta kvinnorna som de mötte, som levde under förtryck, inte vågade göra någonting åt det eller går ut ur förhållandet. Uteng (2014) skriver om att försök till att bryta detta förtryck genom olika projekt inte har lyckats och kvinnornas situation har inte förändrats markant. Projektens svagheter har varit att de inte samordnat frågor om köns egenmakt (ibid. s.21). Enligt kvinnorna vi pratat med måste förändringen ske i familjen, men enligt Uteng måste strukturen i samhället förändras och det är där projekten inte har varit tillräckligt djupgående. Även Rydström (2010) belyser svårigheter med implementering av

jämställdhet men tycker, tvärtemot Uteng, att de endast lyckades på organisationsnivå men svårigheten var att förändra på gräsrotsnivå (ibid. s.5-6).

Lagen

Sedan 2006 finns det nu en lag i Indien som ger kvinnorna möjlighet att få hjälp om hon utsätts för våld och trakasserier i och utanför sitt hem. Med denna lag får kvinnan tak över huvudet till sig och sina barn om hon vill lämna sin make och anmäler honom. Då vi har intervjuat kvinnor som arbetar med kvinnors rättigheter har vi pratat om deras professionella kunskaper om PWDVA. Under detta tema har vi därför samlat socialarbetarnas kunskaper och åsikter om lagen.

Av de sex kvinnliga socialarbetare vi intervjuade var det fyra av dem som kände till att lagen från 2006 existerar. De som var medvetna om lagen var positiva till den, men osäkra på hur den kan förändra samhället. De tycker alltså att den inte fungerar i praktiken, till exempel att våldet minskar på grund av lagen. Men den kan ändå skydda kvinnorna och ger dem möjligheten att gå till polisen, anmäla brottet och gå vidare till rätten. Det som krävs för att lagen ska kunna förändra samhället är att öka medvetenheten hos kvinnorna så att kvinnorna kan ta del av lagen. Myndigheterna måste hjälpa kvinnorna genom att nå ut med information, och en kvinna framförde det så här:

The one part government can do lot of awareness among women about communities about this laws that the women can take a benefit out of this law.

(Intervjuperson 6)

Om kvinnorna har kännedom om lagen kan de skydda sig själva och sin familj om något skulle hända. Då hon vet vilka rättigheter och möjligheter hon har för att det finns bestämmelser i lagen om skilsmässa och underhåll för kvinnorna och barnen. Ingen kvinna i de båda grupper av kvinnor vi mötte och hade gruppsamtal med, kände till lagen.

Flera av de intervjuade berättade att ett stort problem med lagen är att den inte används av kvinnorna. Även om en kvinna i en våldsam relation är medveten om lagen är hon kanske inte redo att höja sin röst och anmäla till polisen. En kvinna uttryckte sig så här:

..They are not ready to come up and talk to police official, or to raise their voice.
So law is there but is not used properly by the people. (Intervjuperson 3)

Socialarbetarna tycker att i praktiken fungerar inte lagen, och där finns brister i den. De tycker att regeringen kan göra kvinnorna mer medvetna om lagen så att de kan ta del av den. Även om det finns svårigheter med implementeringen av lagen, tycker de kvinnorna som hade kunskap kring lagen att den är viktig och bra då den existerar och till viss del fungerar. Dock berättade en av de intervjuade om en svaghet med lagen, att den bara är till för kvinnor. Hon sa att det finns även män som lider, lagen behöver alltså gälla båda könen. En annan kvinna berättade att problemet som lagen försöker förhindra eller minska, kan inte endast ändras på strukturell nivå utan problemet behöver först lösas på gräsrotsnivå, i familjerna.

Analys

De professionellas uppfattning av lagen är att den är nödvändig och bra, men att den inte fungerar i praktiken. Då kvinnorna tycker att den inte har implementerats tillräckligt, för att kvinnorna i samhället inte är medvetna om sina rättigheter. Att lagen inte implementerats fullt ut i Indien kan vara av samma anledningar som det Uteng (2014) skriver om, att olika utvecklingsprojekt i Indien inte har nått de resultat som de har eftersträvat. Projekten når alltså bara en organisationsnivå och inte gräsrotsnivån (ibid. s.21). Medan kvinnorna har berättat för oss att det som är viktigast för att lagen ska fungera är att informera kvinnor om att lagen finns och att de kan använda sig av den. Alltså når inte lagen, PWDVA, en gräsrotsnivå då inte alla kvinnor känner till den. I vår undersökning kände endast två tredjedelar av de professionella till att lagen existerade. Vilket kanske kan bero på att de kommer från olika städer i Indien eller har olika bakgrunder. Inte alla kvinnorna hade en utbildning, utan vissa hade fått anställning genom att vara engagerad i organisationen. Utbildningen kanske kan vara en stor faktor i frågan om hur stor kännedom kvinnorna har om lagen. De intervjuade har nämligen uttryckt att för att en förändring ska ske i samhället krävs det att flickor får gå i skolan. De kvinnor som i vår undersökning hade gått på universitet hade mer kunskaper om lagen och hur den fungerade. Det var också dessa socialarbetare som inte själva hade upplevt någon skillnad mellan könen under uppväxten. Om man tittar på de intervjuer vi genomfört och jämför kunskapen kring lagen med kvinnornas bakgrunder kan man se att bakgrunden alltså kan spela en stor roll.

Lagen har sina anknytningar till att skydda kvinnor mot våld och förtryck vilket innefattar mänskliga rättigheter, som Rydström (2010) beskriver som en globaliseringsidé. Den processen har även tillsammans med begreppet genus utmanat det traditionella patriarkala tankesystemet (ibid. s.5-6). Denna utmaning mot systemet kan innebära att lagen PWDVA har globaliserade rötter och att det är därför den är trög att implementera, alltså att den går emot det kulturella traditionerna. Rydström beskriver att delar av Asien har varit kritiska mot integreringen av jämställdhetsperspektivet, då de anser att den västerländska kunskapen inte tar hänsyn till religion eller kultur. Det finns även kommuner som är skeptiska mot att kvinnor och män ska ha lika rättigheter (ibid.). Denna negativa inställning till västerländska idéer kan vara en anledning till att implementeringen av lagen inte når ut till kvinnorna och därmed inte gör någon stor förändring då den inte integrerats i samhället. Detta kan innebära att regeringen visar att de följer de mänskliga rättigheterna, som är en av de globala idéerna från västvärlden, men ser inte till att lagarna följs. Regeringens försök att stifta lagar kanske kan ses som att de görs för att det utåt sett ska se bra ut. För samtidigt har forskning belyst att för lite ekonomiska medel sätts in för att lagen ska implementeras och nå ut till gärsrotsnivån.

Samtliga socialarbetare har belyst att kvinnan behövde vara medveten om sina rättigheter och få kännedom om lagens existens. Detta kanske kan ses som att kvinnorna vill stärka kvinnorollen med att göra dem medvetna. Betyder detta att de anser att kvinnans roll är svag gentemot mannen och att detta kan ses som en symbol för kvinnans svaghet i Indien med en av Connells (2009) dimensioner av kvinnoförtryck? Hon skriver att förutsättningar och anspelningar om kön skapas och fylls ständigt på i historien. Att införa en lag som endast är till för kvinnor kan konstruera och stärka den bild av att en kvinna är svag. En av de vi intervjuade berättade om en svaghet med lagen, nämligen att den endast innefattar kvinnor. Hon sa att det också finns män som är utsatta och också är i behov av rättsligt stöd. Även detta kan kopplas till den symboliska dimensionen (ibid. s.115-117), att kvinnor kanske anses svaga och är i större behov av hjälp än män. Bilden av att kvinnan är svag innebär kanske då att mannen är stark och ses som tillräckligt stark och inte i behov av någon lag. Ord som svag och stark blir förknippade med könen och detta kanske leder till att de får olika behandlingar utifrån ordens betydelser. Detta kanske är anledningen till att det inte finns någon lag som täcker båda könen.

Förändringen

Vi har valt att intervjua kvinnliga socialarbetare i Indien för att få deras professionella syn och kunskap om kvinnorättsfrågor och prata med dem om deras professionella erfarenheter av att vara kvinna i Indien. Med hänsyn till förändringar i samhället genom bland annat nya lagar har vi pratat med kvinnorna om hur processen ser ut och vad som krävs för att det ska förändras mer och samlat detta under temat *Förändring*.

Vi frågade alla kvinnor vi intervjuade om det fanns en skillnad på att vara man och kvinna, flicka och pojke i Indien. På denna fråga svarade en kvinna att: ”Yes, there is difference but now things are changing.” (Intervjuperson 1)

Alla kvinnor upplevde att samhället förändras. En annan kvinna uttryckte förändringen på detta vis:

There are some changes taking place. They are giving importance to a girl child, she comes out for the school also. So in that way, it is changing. The society is changing and people [women] also thinking they are also main person.

(Intervjuperson 2)

Flickan får mer och mer betydelse och hennes möjligheter till att studera bli större. Flickorna ses som mer viktiga inom skolan och det är därmed mer jämlikt i skolan nu. Skolan är viktig för förändringen men det är fortfarande något som behövs arbetas med. Om kvinnan är utbildad kan hon kämpa för sitt liv, som många av de vi pratade med uttryckte sig om, och det är då viktigt att kvinnan får utbilda sig för att kunna kämpa för sina rättigheter. Det var viktigt att kvinnan var medveten om sina rättigheter och hur hon kan använda dem, genom att till exempel gå till polisen. Hela tankemönstret genomgår en förändring och kvinnorna tror på att de kan få ett bättre liv. Även lagen, PWDVA från 2006, stärker kvinnorna då de har möjligheter till ett bra liv med hjälp utav compensation, om de väljer att bryta upp med sin make. De intervjuade uttrycker att förändringen måste komma från dem och från familjen. Kvinnorna måste motivera sig själva och andra och tro på att de kan få det bättre och att de är viktiga för samhället. Det måste börja med en positiv inställning och en tanke om att det är möjligt, endast då kan de lyckas. En av de socialarbetare vi intervjuade pratade mycket om

kvinnans möjlighet att kämpa för sina rättigheter och att vara stark, intervjun genomsyrades av hopp. Hon sa så här: ”we can change our way of thinking and we can build a good society” (Intervjuperson 2).

Kvinnorna vi mötte i grupper var medlemmarna i Chetanalaya, och de var på olika stadier, några var redo att uttrycka sig och kämpa för sina rättigheter, medan andra inte var riktigt redo. En kvinna som arbetar på Chetanalaya har fått sitt självförtroende genom sitt arbete i organisationen. Hon vågar nu gå ut och är inte rädd längre. Det finns många organisationer och grupper som kvinnorna kan vända sig till och få råd och hjälp och många av kvinnorna i intervjuerna har uttryckt att kvinnor kan bli starka ihop och hjälpa varandra inom dessa organisationer. För att en förändring ska kunna ske behöver kvinnan kunskap, detta är också något som många kvinnor påpekat, att göra dem medvetna om sina rättigheter. Men en kvinna påpekade även att förändringen bör ske tidigt, i barndomen, för att en förändring ska ske.

Analys

Genuskonstruktionen som Butler (2007) beskriver innefattar att genus är kulturellt konstruerat och både kan ses som något som kan förändras och något som är svårföränderligt. Det är det kulturella tvånget som skapar exempelvis flickan, vad som förväntas av henne, hur hon ska uppföra sig osv. (ibid. s.55-56). De professionella har berättat att det sker en förändring med att flickor har börjat få mer betydelse i samhället, men påverkar detta även kvinnans roll och förändras även denna i ett led av att flickans roll förändras? Kvinnorna är överens om att det finns stora skillnader mellan män och kvinnor och flickor och pojkar, men de är också alla överens om att det sker en förändring. Kanske konstrueras rollen ”flicka” till något annat och får en annan betydelse och andra förväntningar. Genom att flickans roll förändras borde även kvinnans roll göra detta till viss del. Om flickan får en utbildning leder detta till att allt fler kvinnor i framtiden kommer ha studerat som unga och det kan spegla familjens funktioner. Vad det innebär för en kvinna att vara utbildad kan avgöra om hon arbetar, som de kvinnor vi intervjuat, eller om de är hemma och tar hand om hushållet.

Hirdmans (2004) genuskontrakt är ett kontrakt mellan könen som bygger på samhällets normer och förväntningar (ibid. s.120). Dessa förväntningar som har funnits på kvinnan har kanske börjat förändras, då kvinnorna i intervjuerna påpekar detta. Dock säger dem att det

krävs mer förändring och att det måste ske hos kvinnan själv och i familjen. Förväntningarna som kommer från samhället har kanske börjats ändras men inte tillräckligt mycket enligt kvinnornas utsagor. Eftersom detta genuskontrakt ärvs från generation till generation är det kanske svårt att förändra kontraktet. Hirdman belyser själv dess orörlighet genom att det idealtypiska kontraktet inte har förändrats särskilt mycket genom historien (ibid. s.88). Det krävs troligen mycket tid för att samhällets normer och förväntningar ska ändras men det är kanske på väg. Hirdmans västerländska teori om genus har kanske brister i appliceringen av teorin till Indien, då ett västerländskt samhälle kan vara väldigt olikt ett asiatiskt. Hur barnen socialiseras in i roller är kanske också under förändring då flickans roll har fått en annan konstruktion. Enligt Connell (2009) socialiseras barnen in i olika roller genom sina föräldrars förväntningar, vilket då kanske innebär att föräldrarnas förväntningar har ändrats eftersom att barnens roller börjar se annorlunda ut. Dessa förväntningar kommer också från andra arenor i samhället, och inte enbart från hemmet (ibid. s.129-132). Detta betyder kanske att både samhället och föräldrarna har varit, och är, delaktiga i förändringen.

Den globaliserade genomströmningen av idéer om jämställdhet och mänskliga rättigheter, som Rydström (2010) och Uteng (2014) påpekar, har kanske ändå börjat influera gräsrotsnivån. Även om dessa idéer inte har tyckts påverka så mycket som man har tänkt, har idén kanske ändå slagit rot i samhället och sakta växt sig större. Detta skulle kanske kunna vara en förklaring på den förändring som kvinnorna pratar om. Ett annat sätt att se på förändringen kan vara att förklara den med att genus är ett svårt och laddat begrepp att integrera i ett asiatiskt samhälle där betydelsen av ordet kan skifta när det översätts till ett annat språk. Detta kan vara en anledning till varför förändringen går långsamt framåt. Däremot kan implementeringen av ordet genus även ses som en förklaring till att det sker en förändring i Indien, då begreppet genus har problematiserat kvinnans roll utifrån vårdare i familjen och hennes kulturella och nationella identitet (Stivens, 2010, s.29-33).

Slutdiskussion

I detta avsnitt kommer vi att återkoppla vår analys till våra frågeställningar och sammanfatta vilka resultat vi har fått fram genom vår undersökning. Vi kommer även själva reflektera över vår empiri, analys och våra resultat.

Återkoppling till våra frågeställningar

Vi har haft tre frågeställningar som vi har arbetat efter, men vi har också arbetat utifrån begreppet genus. Vår första fråga handlade om hur socialarbetare upplever kvinnans roll i Indien. Vår andra fråga handlade om upplevelsen av kvinnans ställning i Indien, och den tredje frågeställningen handlade om hur lagen som skyddar kvinnor mot våld i Indien eventuellt har förändrat samhället. Med hjälp av vår empiri, forskning och teorier och beskrivningar om genus i en västerländsk- och asiatisk kontext har vi kommit fram till följande:

Kvinnans roll beskrivs av alla socialarbetare vi intervjuat på liknande sätt, nämligen att hon har ansvaret för hemmet och omsorgen av familjen. Kvinnan har vanligen ett oavlönat arbete och mannen ett avlönat och det finns en könsbaserad arbetsfördelning i Indien. Kvinnan och mannen har specifika roller att förhålla sig till och det finns förväntningar både på sig själva och gentemot varandra att förhålla sig till dessa. Forskning visar att dessa förväntningar och roller är orörliga genom historien och att arvet av rollerna kan vara en anledning till att de är oföränderliga. Kvinnorna har även förväntningar på vilka roller barnen ska inta, alltså socialiseras barnen in i vissa roller utifrån bland annat föräldrarnas förväntningar. Vår analys visar att könsrollerna är under förändring och att globala idéer som har försökts integreras i Indien kan ha varit en anledning till dessa förändringar. Det sker också en förändring i kvinnornas ställning i samhället och flickorna har idag större möjligheter att gå i skolan och utbilda sig, även om vår analys och forskning visar på att kvinnan fortfarande är underordnad mannen och lever i ett patriarkat. Det kan vara svårt att förändra kvinnans underordnade ställning då forskning har belyst att det är svårt att integrera jämställdhetsfrågor på gräsrotsnivå, vilket även kvinnorna instämmer i. Även om kvinnan har en underordnad ställning gentemot mannen har flera av de kvinnor vi intervjuat och haft gruppsamtal med berättat för oss att de ser på sin roll som normal och kan vara nöjda med den. Det som vi har kommit fram till och som är speciellt med just vår undersökning är att vi har fångat en annan bild av kvinnans situation i Indien då hon säger att hon är någorlunda nöjd med den roll och de uppgifter hon har. Till skillnad från forskning som visar det patriarkala systemet och kvinnans underordning gentemot mannen visar vår undersökning att kvinnan inte ser det som ett så stort problem som tidigare forskning har visat. Våra resultat har begränsningar då det är baserat på sex kvinnliga socialarbetares utsagor och kan variera stort över landet beroende på

socioekonomiska förhållanden, vart du bor och vilken religion du tillhör, det kan alltså inte generaliseras på alla kvinnor i Indien.

Vår analys visar att inte alla kvinnor vi intervjuade kände till den nya lagen PWDVA som infördes 2006, även om vi intervjuade kvinnor som arbetar med kvinnorrättsfrågor. De kvinnor som kände till lagen hade blandade åsikter om denna. Där det fanns dem som inte alls tyckte att den fungerade då inte kvinnor visste att lagen existerade. Det fanns även de som tyckte att lagen hade svagheter innehållsmässigt, men de flesta var positiva och tyckte att den var nödvändig. Den förändring som har skett till följd av lagens införande är att fler kvinnor anmäler sin man vid våldsbrott, då de nu har lagen på sin sida, men det är fortfarande, enligt vår analys, väldigt få kvinnor som anmäler. För att det ska ske fler förändringar krävs det att kvinnorna är medvetna om sina rättigheter och att de vågar utnyttja det rättsliga systemet. Att göra kvinnorna medvetna är något som är återkommande i vår empiri och analys och som även forskning kan bekräfta. Att få professionellas syn på hur de tycker att lagen fungerar på gräsrotsnivå är även något som inte har belysts inom forskning tidigare och som vi har undersökt och kan presentera.

Egna reflektioner

Innan vi åkte till Indien hade flera gängvåldtäkter i Indien uppmärksammats i svensk media och den kvinnorörelse som växte fram ur denna problematik. En ny lag som hade stiftats 2006, PWDVA, uppmärksammades även i media då den berörde detta våld mot kvinnor. Det var genom detta omdebatterade ämne vi först blev intresserade av att ta reda på hur kvinnor i Indien har det. Detta uppvecklades så småningom till att ta reda på hur socialarbetande kvinnor ser på kvinnans roll och ställning i Indien för att få ett annat svar än forskning som vi har tagit del av.

Eftersom media hade uppmärksammat dessa våldtäkter i Indien bad våra vänner, familj och bekanta oss att vara försiktiga då de var oroliga för vår säkerhet. Med bakgrund av detta var vi noga med vart vi gick, vilka vi pratade med och hur länge vi var ute på kvällarna. Även personer i servicebranschen och de som arbetade på organisationen vi besökte, sa att vi skulle vara rädda om oss själva och vara försiktiga. Efter att ha mött kvinnorna vi intervjuade fick vi bekräftat att de flesta kvinnorna kände sig osäkra och otrygga vid vissa tillfällen och i vissa

situationer i Indien. Det stämde alltså överens om den förväntning vi hade innan vi åkte till Indien. Samtidigt hade vi inte förväntat oss att kvinnorna skulle vara så pass underordnade mannen som vår undersökning visat. Vi hade inte heller förväntat oss att kvinnorna själva såg på kvinnorollen som underordnad mannen som en normalitet. De kvinnorna vi mötte berättade om ett vardagsliv som byggde på att kvinnan skötte hushållet och barnen medan mannen jobbar. Vilket var en vardag för många kvinnor i Indien. Vi hade även en tanke om att i alla fall de kvinnor som arbetade med kvinnorrättsfrågor på Chetanalaya skulle ha kunskap om den nya lagen, PWDVA. Men tyvärr stämde inte denna tanke överens med verkligheten. Vi visste inte vilken utbildning de kvinnor som arbetar på organisationen skulle ha, men tänkte nog att de skulle ha en bredare kunskap om ämnet.

Utifrån vårt möte med kvinnorna på organisationen väcktes fler tankar om vad som hade varit intressant att undersöka. Efter att ha fått följt med organisationen till andra bostadsområden långt bort från New Delhi, fick vi se Indien med nya ögon. Det hade varit intressant att undersöka hur kvinnorna på organisationen arbetar med att stärka de kvinnor som är medlemmar inom organisationen och bor i de bostadsområden likt de vi fick besöka. Även om vi fick prata och fråga socialarbetarna hade det ändå varit intressant att forska om empowerment inom Chetanalaya i Indien i jämförelse med Sverige kanske.

Återigen vill vi påpeka att vår undersökning inte kan generaliseras på alla kvinnor i Indien och vi har mött många kvinnor som lämnar sin by för att åka till turismens kärna för att tjäna pengar till familjen. Detta stämmer alltså inte överens med våra resultat om att kvinnor stannar i hemmet och att mannen tjänar pengar. Indien är ett stort land och hur familjekonstellationer ser ut är givetvis varierande. Vi presenterar några kvinnors upplevelser och dessa upplevelser visar att de uppfattar Indien som ett patriarkalt samhälle. Sist men inte minst vill vi framföra våra tankar om Indien som land, som är helt annorlunda än Sverige och som till en början gjorde oss utmattade. Vi har fått se så mycket, utbytt erfarenheter med kvinnor och män och tagit med oss ny kunskap och nya perspektiv på socialt arbete.

Referenser

Ahrne, G. & Svensson, P. (2011) "Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen". I Ahrne, G. & Svensson, P. (red): *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber

Aspers, P. (2007) *Etnografiska metoder: att förstå och förklara samtiden*. Malmö: Liber

Bontha, V. B & Shantanu, K. K. (2009) "Domestic violence against women in eastern India: a population-based study on prevalence and related issues" (elektronisk), *BMC Public Health officiella hemsida*. <<http://www.biomedcentral.com/1471-2458/9/129>> (2014-03-20).

Bryman, A. (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber

Butler, J. (2007) *Genustrubbel, Feminism och identitetens subversion*. Göteborg: Daidalos

Connell, R. (2009) *Om genus*. Göteborg: Daidalos

Decker, M. R. Nair, S. Saggurti, N. Sabri, B. Jethva, M. Raj, A. Donta, B & Silverman, J. G. (2013) "Violence-Related Coping, Help-Seeking and Health Care-Based Intervention Preferences Among Perinatal Women In Mumbai, India". *Journal of Interpersonal Violence*, 28, 9, 1924-1947

Eriksson-Zetterquist, U. & Ahrne, G. (2011) "Intervjuer". I Ahrne, G. & Svensson, P. (red) *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber

Ghosh, B. (2013) "How does the legal framework protect victims of dowry and domestic violence in India? A critical review". *Aggression and Violent Behavior*, 18, 409–416

Hirdman, Y. (2001) *Genus - om det stabila föränderliga former*. Malmö: Liber

Hirdman, Y. (2004) "Genussystem - reflexioner kring kvinnors sociala underordning". I Christina Carlsson Wetterberg & Anna Jansdotter (red.): *Genushistoria - en historigrafisk exposé*. Lund: Studentlitteratur

Lund, R. (2014) "Gender, mobilities, and livelihood transformations: an introduction". I Lund, R, Kusakabe, K, Panda, S. M & Wang, Y. (red.): *Gender, mobilities, and livelihood transformations: comparing indigenous people in China, India, and Laos*. Oxon: Routledge

May, T. (2011) *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur

Mitra, N. (2013) "Intimate Violence, Family and Femininity: Women's Narratives on Their Construction of Violence and Self". *Violence Against Women*, 20, 2, 1-20

Mänskliga rättigheter (2010) "Mänskliga rättigheter i Indien" (elektronisk, *Regeringens webbplats om mänskliga rättigheter* <<http://www.manskligarattigheter.se/sv/manskliga-rattigheter-i-varlden/ud-s-rapporter-om-manskliga-rattigheter/asien-och-oceanien?c=Indien>> (2014-03-20)

Nahar, S. (2008) "Eve-teasing as Sexual Harassment in India: Manifestation of the Patriarchal Mind-set". *The International Journal of the humanities*, 6, 1, 245-252

Patel, T. (2010) "Risky lives: Indian girls caught between individual rationality and public good". I Sekher, T.V & Hatti, N. (red) *Unwanted daughters: gender discrimination in modern India*. Jaipur: Rawat Publications

Rydström, H. (2010) "Introduction: Gendered inequalities in Asia: Configuring, Contesting and Recognizing Women and Men". I Rydström H. (red.): *Gendered inequalities in Asia: Configuring, Contesting and Recognizing Women and Men*. Copenhagen: NIAS Press

Stivens, M. (2010) "Gendering Asia after Modernity". I Rydström H. (red.): *Gendered inequalities in Asia: Configuring, Contesting and Recognizing Women and Men*. Copenhagen: NIAS Press

Uteng, T. P (2014) "Rethinking 'mobilities': exploring the linkages between development issues, marginalized groups, and gender". I Lund, R, Kusakabe, K, Panda, S. M & Wang, Y. (red.): *Gender, mobilities, and livelihood transformations: comparing indigenous people in China, India, and Laos*. Oxon: Routledge

Utrikesdepartementets rapport (2007) "Mänskliga rättigheter i Indien 2007" (elektronisk), *Regeringens webbplats om mänskliga rättigheter*
<http://www.manskligarattigheter.se/dynamaster/file_archive/080327/633d5eb5fc7c67f860b893880d40bfe8/Indien.pdf> (2014-03-20)

Vetenskapsrådet (2009) *Forskningsetiska principer: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. (elektronisk) <<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>> (2014-03-20)

World Health Organization (2005) "WHO multi-country study on women's health and domestic violence against women: summary report of initial results on prevalence, health outcomes and women's responses". (elektronisk) *WHO officiella hemsida*.
<http://www.who.int/gender/violence/who_multicountry_study/en/> (2014-03-18)

Bilaga 1

Information letter

Our name is Linn and Lina and we are studying social work at Lunds University in Sweden.

We are writing an essay about women in India. The purpose of this interview is to find out more about women's role and domestic violence.

This interview is voluntary and anonymous.

You can end the interview whenever you want to, and choose to not answer a certain question.

Our essay will be read in Sweden, but all the women that we meet will be anonymous.

We would like to record this interview, but it's only us that will have access to the recordings.

After we finished the essay the recordings will be deleted. We want to record our interviews to secure that we write your exact words in our essay.

We hope that you want to participate in an interview.

Linn Kjellson & Lina Persson

Lund University, Sweden

Bilaga 2

The interview guide

Background

- How old are you?
- Do you have a family?

If yes, what does it look like?

- What religion do you belong to?
- What are you working with in this organization?
- What do you do on a normal work day?

Gender

- Is there a difference between the genders?

If yes, can you describe it?

- What is your experience of being a woman in India?
- Is there any advantages and disadvantages of being a woman?
- What is the expectation of a girl and a woman in a family?
- What is the expectation of a boy and a man in a family?

Women's oppression

- Have you ever felt unsafe as a woman in India?

If yes, can you tell me about it?

- 2006 a new law was made that forbid domestic violence. What do you think about the law?
- Do you think the law reduces domestic violence?

If no, what would help reduced the domestic violence?

- Can you see a change since the law was made?

If yes, what?

- Is domestic violence an issue in India?

If yes, why do you think this issue exists?

- Is there a difference of the domestic violence, depending on the women's education, class, religion or economic status?

Ending

- What can a women's if's she suffering of domestic violence?
- What can the government do to help protect the women?
- Is there anything else about this subject that you would like to tell us?